

L-Erbgħa, 9 ta' Lulju 2008

Suq intern fil-gass naturali ***I

P6_TA(2008)0347

Riżoluzzjoni leġiżlattiva tal-Parlament Ewropew tad-9 ta' Lulju 2008 dwar il-proposta għal direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li temenda d-Direttiva 2003/55/KE rigward regoli komuni għas-suq intern fil-gass naturali (COM(2007)0529 — C6-0317/2007 — 2007/0196(COD))

(2009/C 294 E/48)

(Proċedura ta' kodeċiżjoni: l-ewwel qari)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-proposta tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill (COM(2007)0529),
- wara li kkunsidra l-Artikoli 251(2), 47(2), 55 u 95 tat-Trattat KE, skond liema artikoli l-Kummissjoni ppreżentat il-proposta lill-Parlament (C6-0317/2007),
- wara li kkunsidra l-Artikolu 51 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
- wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għall-Industrija, ir-Riċerka u l-Energija u l-opinjoni tal-Kumitat għall-Affarijiet Ekonomiċi u Monetarji u tal-Kumitat għas-Suq Intern u l-Harsien tal-Konsumatur (A6-0257/2008),

1. Japprova l-proposta tal-Kummissjoni kif emendata;
2. Jitlob lill-Kummissjoni biex terġa' tirreferi l-proposta lill-Parlament jekk ikollha l-hsieb li temenda l-proposta b'mod sustanzjali jew li tibdilha b'test ġdid;
3. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu sabiex jgħaddi l-pożizzjoni tal-Parlament lill-Kunsill u lill-Kummissjoni.

P6_TC1-COD(2007)0196

Pożizzjoni tal-Parlament Ewropew adottata fl-ewwel qari fid-9 ta' Lulju 2008 bil-hsieb tal-adozzjoni tad-Direttiva 2008/.../KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li temenda d-Direttiva 2003/55/KE rigward regoli komuni għas-suq intern fil-gass naturali

(Test b'relevanza għaž-ŻEE)

IL-PARLAMENT EWROPEW U L-KUNSILL TAL-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidraw it-Trattat li jistabbilixxi l-Komunitajiet Ewropej, u b'mod partikolari l-Artikoli 47(2), 55 u 95 tiegħu,

Wara li kkunsidraw il-proposta mill-Kummissjoni ||,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew ⁽¹⁾,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat tar-Reġjuni ⁽²⁾,

Filwaqt li jaġixxu skond il-proċedura stabbilita fl-Artikolu 251 tat-Trattat ⁽³⁾,

⁽¹⁾ ĠU C 211, 19.8.2008, p. 23.

⁽²⁾ ĠU C 172, 5.7.2008, p. 55.

⁽³⁾ Pożizzjoni tal-Parlament Ewropew tad-9 ta' Lulju 2008.

Billi:

- (1) Is-suq intern tal-gass naturali, li ilu jiġi implimentat progressivament madwar il-Komunità mill-1999, għandu l-mira li jipprovdi għażla reali lill-konsumaturi kollha *fl-Unjoni Ewropea*, kemm jekk huma ċittadini u kemm *jekk huma* negozji, kif ukoll opportunitajiet godda ta' negozju u ta' aktar kummerċ transkonfinali, sabiex jinkisbu gwadanji fl-effiċjenza, prezzijiet kompetittivi, standards oghla ta' servizz, kif ukoll sabiex jikkontribwixxi għas-sigurtà tal-provvista u għas-sostenibbiltà.
- (2) Id-Direttiva 2003/55/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta' Ġunju 2003 rigward regoli komuni għas-suq intern fil-gass naturali || ⁽¹⁾ għamlet kontribut sinifikanti lejn il-holqien ta' suq intern tal-gass.
- (3) || Id-dritt ta' bejgh ta' gass fi kwalunkwe Stat Membru bl-istess *kondizzjonijiet* u minghajr diskriminazzjoni jew żvantagġi ma jistax, madankollu, jiġi bħalissa ggarantit ***lill-kumpaniji kollha fl-Istati Membri kollha***. B'mod partikolari, *għadhom* ma jeżistux aċċess mhux diskriminatorju għan-network u livell ugwalment effettiv ta' superviżjoni regolatorja f'kull Stat Membru, peress li l-qafas ġuridiku *huwa insuffiċenti*.
- (4) Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni tal-10 ta' Jannar 2007 intitolata "Politika dwar l-Energija għall-Ewropa" enfasizzat l-importanza li jitlestha s-suq intern tal-gass naturali, kif ukoll li jinholoq ambjent ekwu għall-*imprizi* kollha tal-gass naturali stabbiliti fil-Komunità. Il-Komunikazzjonijiet tal-Kummissjoni tal-istess data, dwar il-prospetti għall-Suq Intern tal-gass u tal-elettriku u r-Rapport finali *tagħha* rigward *Inkjestta Settjarjali skond l-Artikolu 17 tar-Regolament (KE) Nru 1/2003 dwar is-swieg tal-gass u l-elettriku* wrew li r-regoli u l-miżuri preżenti ma jipprovdux il-qafas mehtieg biex jinkiseb l-għan ta' suq intern li jiffunzjona tajjeb.
- (5) Minghajr separazzjoni effettiva tan-networks minn attivitajiet ta' produzzjoni u forniment, hemm ir-riskju inerenti ta' diskriminazzjoni mhux biss fl-operat tan-network iżda wkoll fl-inċentivi għal kumpaniji integrati vertikament biex jinvestu b'mod adegwat fin-networks tagħhom.
- (6) ***L-Istati Membri għandhom jipromwovu l-koperazzjoni u l-monitoraġġ tal-effettività tan-network fuq livell reġjonali. Bosta Stati Membri diġà ressqu proposta li tissodisfa dan l-objettiv.***
- (7) Ir-regoli dwar is-separazzjoni (unbundling) legali u funzjonali li bħalissa huma fis-sehħ ***għadhom*** ma wasslux għas-separazzjoni effettiva tal-operaturi tas-sistemi ta' trażmissjoni ***f'kull Stat Membru, parzjalment minhabba l-fatt li l-leġiżlazzjoni tal-Komunità għadha ma gietx implimentata b'mod shiħ.*** Fil-laqgħa tiegħu fi Brussell, fit-8 u d-9 ta' Marzu 2007, il-Kunsill Ewropew stieden lill-Kummissjoni biex tiżviluppa proposti leġiżlattivi għas-separazzjoni effettiva tal-attivitajiet ta' forniment u produzzjoni mill-operazzjonijiet tan-network.
- (8) Huwa biss bit-tnehhija tal-inċentiv inerenti tal-kumpaniji integrati vertikament li jiddiskriminaw kontra kompetituri fir-rigward tal-aċċess għan-network u l-investment li tista' tiġi żgurata separazzjoni effettiva. Il-proċess tas-separazzjoni tas-sjieda, jiġifieri *l-hatra tal-proprjetarju tan-network* bhala l-operatur tan-network u *l-indipendenza tal-operatur tan-network* minn kwalunkwe interess ta' forniment u produzzjoni, huwa biċ-ċar l-aktar mod effettiv u stabbli biex tinstab soluzzjoni għall-kunflitt ta' interess inerenti u biex tiġi żgurata s-sigurtà tal-provvista. Għal din ir-raġuni, il-Parlament Ewropew fir-Riżoluzzjoni tiegħu *tal-10 ta' Lulju 2007 dwar il-prospetti għas-suq intern tal-gass u tal-elettriku* ⁽²⁾ || rrefera għas-separazzjoni tas-sjieda fil-livell tat-trażmizzjoni bhala l-aktar għodda effettiva *għall-promozzjoni ta' l-investment mhux diskriminatorji fl-infrastrutturi* || , l-aċċess għus għan-network għall-kompetituri godda u t-trasparenza fis-suq. L-Istati Membri għalhekk għandhom ikunu obbligati jiżguraw li l-istess persuna jew persuni ma jkollhomx id-dritt li jeżerċitaw il-kontroll, inkluż permezz ta' drittijiet ta' mblokk tal-minoranzi fuq deċiżjonijiet ta' importanza strateġika bħal investimenti, fuq impriza ta' produzzjoni jew forniment, u li fl-istess hin ikollhom kwalunkwe interess jew jeżerċitaw kwalunkwe dritt fuq operatur tas-sistema ta' trażmissjoni jew f'sistema ta' trażmissjoni. Min-naħa l-oħra, il-kontroll fuq operatur tas-sistema ta' trażmissjoni għandu jeskludi l-possibbiltà li l-istess persuna jew persuni jkollhom kwalunkwe interess jew jeżerċitaw kwalunkwe dritt f'impriza ta' forniment.

⁽¹⁾ ĠU L 176, 15.7.2003, p. 57.

⁽²⁾ ĠU C 175 E, 10.7.2008, p. 206.

L-Erbgħa, 9 ta' Lulju 2008

- (9) *Kwalunkwe sistema għas-separazzjoni għandha tkun effettiva fit-tnehhija ta' kwalunkwe kunflitt ta' interessi bejn produtturi u operaturi tas-sistema ta' trażmissjoni, sabiex jinholqu inċentivi għall-investimenti meħtieġa u jkun garantit aċċess ta' partijiet godda fis-suq taht skema regolatorja effiċjenti u trasparenti li ma għandhiex tohloq skema regolatorja tqila jew ingombranti għall-awtoritajiet regolatorji nazzjonali li tkun diffiċli u tiswa hafna flus biex titwettaq.*
- (10) *Il-gass huwa primarjament u dejjem iżjed impurtat fl-Unjoni Ewropea minn pajjiżi terzi. Il-liġi tal-Komunità għandha għalhekk tiegħu kont tal-integrazzjoni speċifika tas-settur tal-gass fis-suq dinji, inklużi d-differenzi fis-swieq upstream u downstream.*
- (11) *Minhabba li s-separazzjoni tas-sjieda tesigi, f'ċerti każijiet, ir-ristrutturar tal-imprizi, l-Istati Membri li jiddeċiedu li jimplementaw separazzjoni tas-sjieda għandhom jinghataw aktar żmien biex japplikaw id-dispożizzjonijiet rilevanti. Fid-dawl tar-rabtiet vertikali bejn is-setturi tal-elettriku u tal-gass, id-dispożizzjonijiet tas-separazzjoni ta' sjieda għandhom japplikaw, ukoll, fiż-żewġ setturi ||.*
- (12) *Dawk l-Istati Membri li jkunu jixtiequ jagħmlu hekk jistgħu japplikaw id-dispożizzjonijiet ta' din id-Direttiva li għandhom x'jaqsmu mas-separazzjoni effettiva u effiċjenti tas-sistemi ta' trażmissjoni u operaturi ta' sistemi ta' trażmissjoni. Din is-separazzjoni tibqa effettiva sa fejn tiżgura l-indipendenza tal-operaturi tas-sistema ta' trażmissjoni u hija effiċjenti sa fejn tipprova qafas regolatorju iktar xieraq sabiex jiggarantixxi kompetizzjoni ġusta, investment biżżejjed, aċċess għal imprizi godda fis-suq u l-integrazzjoni ta' swieq tal-gass. Din is-separazzjoni hija, barra minn hekk, ibbażata fuq pilastru ta' miżuri ta' organizzazzjoni u miżuri li għandhom x'jaqsmu mat-tmexxija tal-operaturi tas-sistemi ta' trażmissjoni u fuq pilastru ta' miżuri li għandhom x'jaqsmu ma' investment, li jgħaqqdu kapacitajiet godda ta' produzzjoni man-network u l-integrazzjoni tas-suq permezz ta' koperazzjoni reġjunali, u tissodisfa r-rekwiżiti stabbiliti mill-Kunsill Ewropew fil-laqgħa tiegħu tat-8 u d-9 ta' Marzu 2007.*
- (13) *Stati Membri għandhom jippromwovu koperazzjoni reġjonali, bil-possibilità ta' hatra ta' koordinatur reġjonali inkarigat mill-iffacilitar ta' djalogu bejn l-awtoritajiet kompetenti nazzjonali. Barra minn hekk, imprizi godda ta' produzzjoni u provvista għandhom ikunu konnessi man-network b'mod effettiv meta dan ikun xieraq.*
- (14) *Sabiex tkun żgurata l-implimentazzjoni xierqa ta' din id-Direttiva, il-Kummissjoni għandha tgħin lil dawk l-Istati Membri li jkollhom problemi biha.*
- (15) *L-għan ta' network Ewropew ta' enerġija integrat huwa essenzjali għas-sigurtà tal-provvista u għal suq intern tal-gas li jiffunzjona sew. Il-Kummissjoni, b'konsultazzjoni ma' dawk involuti (b'mod partikolari l-operaturi tat-trażmissjoni tas-sistema u l-Aġenzija għall-Koperazzjoni tal-Regolaturi tal-Enerġija (l-Aġenzija) stabbilita bir-Regolament (KE) Nru .../2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-... li jistabbilixxi l-Aġenzija għall-Koperazzjoni tal-Regolaturi tal-Enerġija ⁽¹⁾) għandha għalhekk tevalwa kemm huwa possibbli li jinholoq operatur wiehed għas-sistema ta' trażmissjoni Ewropea u tanalizza l-ispejjeż u l-benefiċċji fir-rigward tal-integrazzjoni tas-suq kif ukoll l-operazzjoni effettiva u sigura tan-network tat-trażmissjoni.*
- (16) *Biex tiġi żgurata indipendenza shiha tal-operatur tan-network mill-interessi tal-forniment u tal-produzzjoni u għall-prevenzjoni tal-iskambju ta' kwalunkwe informazzjoni kunfidenzjali, l-istess persuna ma għandhiex tkun membru tal-bordijiet ta' ġestjoni kemm ta' operatur ta' sistema tat-trażmissjoni kif ukoll impriza li għandha kwalunkwe funzjoni ohra ta' produzzjoni jew forniment. Għall-istess raġuni, l-istess persuna ma għandhiex tkun intitolata tahtar membri tal-bordijiet ta' ġestjoni ta' operatur ta' sistema tat-trażmissjoni u li jkollha kwalunkwe interess f'impriza tal-forniment.*
- (17) *L-istabbiliment ta' operaturi tas-sistema ta' trażmissjoni li jkunu indipendenti mill-interessi ta' forniment u ta' produzzjoni għandu jippermetti lill-kumpaniji integrati vertikalmment iżommu l-proprietà tagħhom ta' assi tan-network, filwaqt li jiżgura separazzjoni effettiva tal-interessi kemm-il darba l-operatur indipendenti tas-sistema ta' trażmissjoni jwettaq il-funzjonijiet kollha ta' operatur tan-network, **jew implimentazzjoni effiċjenti u effettiva tas-separazzjoni**, u sakemm jiġu stabbiliti mekkaniżmi ta' regolazzjoni u mekkaniżmi estensivi ta' kontroll regolatorju.*

(1) ĠU L ....

L-Erbgha, 9 ta' Lulju 2008

- (18) Meta l-impriża li tkun proprjetarja ta' sistema tat-trażmissjoni tkun parti minn impriża integrata vertikament, l-Istati Membri għandhom għalhekk jingħataw l-għażla bejn **żewġ għażlijiet**: is-separazzjoni tas-sjieda jew **il-holqien ta' operatur** tas-sistema ta' trażmissjoni **ndipendenti jew is-separazzjoni effettiva u effiċjenti**.
- (19) **Sabiex tiżviluppa kompetizzjoni fis-suq intern tal-gass, konsumaturi mhux domestiċi għandu jkollhom il-possibiltà li jagħzlu l-fornituri tagħhom kif ukoll li jkollhom kuntratt ma' bosta fornituri għall-htigijiet tal-gass tagħhom. Dawn il-konsumaturi għandhom ikunu mharsa kontra klawsoli esklussivi f'kuntratti li l-effett tagħhom huwa li jeskludu offerti komplimentari u/jew kompetittivi.**
- (20) L-implimentazzjoni ta' separazzjoni effettiva għandha tirrispetta l-prinċipju li ma jkun hemm l-ebda diskriminazzjoni bejn is-settur pubbliku u dak privat. Għal dan il-ghan, l-istess persuna ma għandhiex tkun tista' teżerċita influwenza, wehidha jew b'mod kongunt, fuq il-kompożizzjoni, il-votazzjoni jew id-deċizzjoni tal-organi kemm tal-operaturi tas-sistema ta' trażmissjoni kif ukoll tal-impriżi tal-forniment. ■
- (21) Għandha tiġi applikata separazzjoni ■ bejn l-attivitajiet ta' network u ta' forniment madwar *il-Komunità*. Din għandha tapplika ugwalment għall-impriżi stabbiliti fl-Unjoni Ewropea kif ukoll f' pajjiżi terzi. Biex jiġi żgurat li l-attivitajiet tan-network jinżammu separati madwar il-Komunità, l-awtoritajiet regolatorji nazzjonali għandu jkollhom is-setgħa li jirrifjutaw iċ-ċertifikazzjoni lil operaturi tas-sistemi tat-trażmissjoni li ma jikkonformawx mar-regoli ta' separazzjoni. Biex jiġu assigurati l-applikazzjoni konsistenti madwar il-Komunità u r-rispett tal-obbligi internazzjonali tal-Komunità, **L-Aġenzija** ■ għandu jkollha d-dritt li tirevedi d-deċizzjonijiet dwar iċ-ċertifikazzjoni min-naħa tal-awtoritajiet regolatorji.
- (22) Il-harsien tal-provvista tal-enerġija hija element essenzjali tas-sigurtà pubblika u għalhekk huwa konness b'mod inerenti mal-funzjonament effiċjenti tas-suq intern tal-gass. L-użu tan-network huwa essenzjali biex il-gass jasal għand iċ-ċittadini tal-Unjoni. Swieq tal-gass li jahdmu, u b'mod partikolari n-networks u l-assi l-oħra assoċjati mal-provvista tal-gass **u mal-integrazzjoni tas-swieq iżolati tal-Istati Membri**, L-użu tan-network huwa essenzjali biex il-gass jasal għand iċ-ċittadini tal-UE. Swieq tal-gass li jiffunzjonaw **u li huma miftuħa b'possibilitajiet kummerċjali ġenwini**, u b'mod partikolari n-networks u l-assi l-oħra assoċjati mal-provvista tal-gass, huma essenzjali għas-sigurtà pubblika, għall-kompetittività tal-ekonomija u għall-benessri taċ-ċittadini tal-Unjoni. Bla hsara għall-obbligi internazzjonali tagħha, il-Komunità tqis li s-settur tas-sistemi ta' trażmissjoni tal-gass huwa ta' importanza għolja għall-Komunità u għalhekk huma meħtieġa miżuri ta' harsien addizzjonali fir-rigward dtal-influwenza ta' pajjiżi terzi, sabiex jiġi evitat kwalunkwe theddid lill-ordni pubblika tal-Komunità u s-sigurtà pubblika u l-benessri taċ-ċittadini tal-Unjoni. Miżuri bħal dawn huma wkoll meħtieġa sabiex tiġi żgurata l-konformità mar-regoli dwar is-separazzjoni effettiva.
- (23) Huwa meħtieġ li tiġi żgurata l-indipendenza ta' operaturi tas-sistemi tal-hżin sabiex jittejjeb l-aċċess ta' partijiet terzi għall-facilitajiet tal-hżin li huma teknikament u/jew ekonomikament meħtieġa għall-provvista ta' aċċess effiċjenti għas-sistema tal-forniment għall-klijenti. Għaldaqstant, jixraq li l-facilitajiet tal-hżin jithaddmu permezz ta' entitajiet legalment separati li jkollhom drittijiet effettivi ta' teħid ta' deċizzjonijiet fir-rigward ta' assi meħtieġa għaž-żamma, l-operat kif ukoll l-iżvilupp ta' facilitajiet tal-hżin. Jeħtieġ ukoll li tiżdied it-trasparenza fir-rigward tal-kapaċità ta' hżin li tiġi offruta lil partijiet terzi, billi l-Istati Membri jiġu obbligati li jiddefinixxu qafas pubbliku ċar u mhux diskriminatorju, li jiddetermina r-regim regolatorju xieraq applikabbli għal facilità ta' hżin.
- (24) L-aċċess mhux diskriminatorju għan-network tad-distribuzzjoni jiddetermina aċċess minn fuq għal isfel għall-klijenti fuq il-livell tal-bejgħ bl-imnut. L-ambitu għad-diskriminazzjoni fir-rigward tal-aċċess minn partijiet terzi u l-investment madankollu huwa inqas sinifikanti fuq il-livell ta' distribuzzjoni milli fil-livell ta' trażmissjoni, għaliex fil-livell ta' distribuzzjoni il-kongestjoni u l-influwenza tal-interessi tal-produzzjoni ġeneralment huma inqas importanti milli fil-livell tat-trażmissjoni. Barra minn hekk, is-separazzjoni funzjonali tal-operaturi tas-sistemi ta' distribuzzjoni, skond id-Direttiva 2003/55/KE, saru obligatorji biss mill-1 ta' Lulju 2007, u l-effetti tagħha fuq is-suq intern għad iridu jiġu evalwati. Ir-regoli dwar is-separazzjoni legali u funzjonali li bhalissa huma fis-sehħ għalhekk jistgħu jwasslu għal separazzjoni effettiva sakemm dawn jiġu definiti b'mod aktar ċar, implimentati sewwa u sorveljati mill-qrib. Sabiex jinholoq ambjent ekwu fil-livell tal-bejgħ bl-imnut, l-attivitajiet tal-operaturi tas-sistema ta' distribuzzjoni għandhom jiġu sorveljati sabiex jinżammu milli japprofittaw ruhhom mill-integrazzjoni vertikali tagħhom fir-rigward tal-pożizzjoni kompetittiva tagħhom fis-suq, b'mod partikolari fir-relazzjoni tagħhom mal-klijenti żgħar domestiċi kif ukoll mhux domestiċi.

L-Erbgħa, 9 ta' Lulju 2008

- (25) **L-Istati Membri għandhom jiehdu miżuri konkreti sabiex jassistu l-użu usa' tal-bijogass u tal-gass mill-bijomassa, li għandu jingħata aċċess mhux diskriminatorju għas-sistema tal-gass, sakemm dan l-aċċess ikun kompatibbli b'mod permanenti mar-regoli tekniċi u mal-istandards ta' sikurezza rilevanti.**
- (26) Id-Direttiva 2003/55/KE introduċiet rekwiżit biex l-Istati Membri jistabbilixxu awtoritajiet regolatorji nazzjonali b'kompetenzi speċifiċi. Madankollu, l-esperjenza turi li l-effettività tar-regolazzjoni hafna drabi tkun imtella bin-nuqqas ta' indipendenza l-awtoritajiet regolatorji nazzjonali mill-gvern kif ukoll minhabba n-nuqqas ta' setgħat u diskrezzjoni. Għal din ir-raġuni, fil-laqgħa tiegħu fi Brussell, msemmija hawn fuq, il-Kunsill Ewropew stieden lill-Kummissjoni biex tiżviluppa proposti leġislattivi li jipprovdu għal aktar armonizzazzjoni tas-setgħat u t-tishih tal-indipendenza tal-awtoritajiet regolatorji nazzjonali fl-enerġija.
- (27) **L-awtoritajiet regolatorji nazzjonali jehtieg li jkunu jistgħu jiehdu deċiżjonijiet fuq il-kwistjonijiet regolatorji rilevanti kollha għall-funzjonament tajjeb tas-suq intern, u li jkunu indipendenti bis-shih minn kwalunkwe interess ieħor ta' kumpaniji pubbliċi jew privati.**
- (28) **L-awtoritajiet regolatorji nazzjonali għandu jkollhom is-setgħa li jorġu deċiżjonijiet li jorbtu fuq l-operaturi tan-networks, kif ukoll li jimponu sanzjonijiet effettivi, xierqa u dissważivi fuq l-operaturi tan-networks li jonqsu milli jikkonformawx mal-obbligi tagħhom. Għandhom jingħataw ukoll is-setgħat biex jiddeciedu, tkun xi tkun l-applikazzjoni tar-regoli tal-kompetizzjoni, dwar kwalunkwe miżura xierqa relatata mal-aċċess għan-networks bil-għan tal-kompetizzjoni effettiva meħtieġa għall-funzjonament tajjeb tas-suq, kif ukoll biex jiżguraw standards għoljin tas-servizz pubbliku f'konformità mal-ftuħ tas-suq, il-protezzjoni ta' klijenti vulnerabbli, u l-effettività totali tal-miżuri għall-harsien tal-konsumatur. Dawn id-dispożizzjonijiet għandhom ikunu bla ħsara kemm għas-setgħat tal-Kummissjoni dwar l-applikazzjoni tar-regoli tal-kompetizzjoni, inkluża l-analiżi tal-fużjonijiet (mergers) b'dimensjoni Komunitarja, kif ukoll għar-regoli dar is-suq intern, bħall-moviment hieles tal-kapital.**
- (29) **L-awtoritajiet regolatorji nazzjonali u r-regolaturi tas-suq finanzjarju għandhom jikkoperaw sabiex jagħtu lil xulxin idea ġenerali tas-swieq rispettivi tagħhom. Huma għandu jkollhom is-setgħa li jiksbu informazzjoni rilevanti mill-impriżi tal-gass naturali permezz ta' investigazzjonijiet xierqa u suffiċjenti, biex jissolvew kwistjonijiet u biex ikunu imposti sanzjonijiet effettivi.**
- (30) Investimenti f'infrastrutturi kbar godda għandhom jiġu promossi bil-qawwa, filwaqt li jiġi żgurat il-funzjonament tajjeb tas-suq intern fil-gass naturali. Sabiex jittejjeb l-effett pożittiv ta' proġetti eżentati tal-infrastruttura fuq il-kompetizzjoni u s-sigurtà tal-provvista, għandu jiġi ttestjat l-interess fis-suq matul il-fazi ta' ppjanar tal-proġett, u għandhom jiġu implimentati regoli għall-ġestjoni tal-konġestjoni. Meta infrastruttura tinsab fit-territorju ta' aktar minn Stat Membru wieħed, l-Aġenzija għandha tiegħu ħsieb it-talba għall-eżenzjoni sabiex tqis ahjar l-implikazzjonijiet transkonfinali tagħha u sabiex tiffaċilita t-trattament amministrattiv tagħha. Barra minn hekk, minhabba l-profil ta' riskju eċċezzjonali fil-bini ta' dawn il-proġetti kbar ta' infrastruttura eżenti, għandu jkun possibbli li temporanjament tingħata deroga parzjali għall-impriżi ta' forniment u ta' produzzjoni fir-rigward tar-regoli ta' separazzjoni għall-proġetti kkonċernati. Dan għandu japplika b'mod partikolari, minhabba raġunijiet ta' sigurtà tal-provvista, għal pipelines godda fil-Komunità li jittrasportaw il-gass minn pajjiżi terzi sa ġewwa l-Komunità.
- (31) Is-suq intern tal-gass qed ibati minn nuqqas ta' likwidità u trasparenza li jxekklu l-allokkazzjoni effiċjenti tar-riżorsi, l-ilqugħ għar-riskji u penetrazzjonijiet godda fis-suq. Il-fiduċja fis-suq, il-likwidità tiegħu u l-għadd ta' partecipanti fis-suq jehtieg li jiżdiedu, u għalhekk jehtieg li jiżdied il-monitoraġġ regolatorju fuq l-impriżi attivi fil-forniment tal-gass. Rekwiżiti bħal dawn għandhom ikunu bla ħsara għall-leġislazzjoni Komunitarja eżistenti dwar is-swieq finanzjarji, u kompatibbli magħha. L-awtoritajiet regolatorji nazzjonali u r-Regolaturi tas-Suq Finanzjarju jehtieg li jikkoperaw sabiex jippermettu lil xulxin ikollhom stampa globali tas-swieq ikkonċernati.
- (32) **Ir-restrizzjonijiet strutturali tas-suq tal-gass li jinholqu mill-koncentrazzjoni tal-fornituri, il-kuntratti għal tul ta' żmien twil li jiżguraw il-kunsinni u n-nuqqas ta' likwidità 'l isfel, jiġġeneraw strutturi ta' pprezzar mhux trasparenti. Sabiex tkun iċċarata l-istruttura tal-ispejjeż, hemm bżonn ta' iktar trasparenza fil-formazzjoni tal-prezzijiet, u għalhekk obbligazzjoni kummerċjali għandha tkun obbligatorja.**

I

- (33) Ir-rekwiżiti tas-servizz pubbliku u l-istandards komuni minimi li jtnisslu minnhom, jehtieg li jissahhu aktar biex jiġi żgurat li l-konsumaturi kollha jkunu jistgħu jibbenefikaw mill-kompetizzjoni. Aspett principali fil-forniment lill-klijent huwa l-aċċess għad-data dwar il-konsum, u l-konsumaturi jrid jkollhom aċċess għad-data tagħhom sabiex ikunu jistgħu jistiednu l-kompetituri biex jagħmlu offerta bbażata fuq din id-data. Il-konsumaturi għandu jkollhom ukoll id-dritt li jiġu infurmati sewwa dwar il-konsum tal-enerġija tagħhom. Tagħrif dwar l-ispejjeż fl-enerġija li jingħata b'mod regolari johlq incentivi għat-tfaddil fl-enerġija għaliex jagħti lura lill-klijenti informazzjoni diretta dwar l-effetti tal-investment fl-użu effiċjenti tal-enerġija u fil-bidla fl-imġiba.
- (34) *Ir-rekwiżiti tas-servizz pubbliku u l-istandards komuni li jgħorġu minnhom jehtieg li jkomplu jiġu msahha aktar sabiex ikun żgurat li s-servizzi tal-gass ikunu aċċessibbli għall-pubbliku u għall-imprezzi żgħar u ta' daqs medju*
- (35) *L-Istati Membri għandhom jiżguraw il-provvediment xieraq ta' miters individwali (smart metering), kif tistipula d-Direttiva 2006/32/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-5 ta' April 2006 dwar l-effiċjenza aħharija tal-enerġija u s-servizzi tal-enerġija ⁽¹⁾, sabiex tingħata lill-konsumaturi informazzjoni eżatta dwar il-konsum tal-enerġija u sabiex tkun żgurata l-effiċjenza aħharija.*
- (36) *Il-konsumaturi għandhom ikunu il-focus ewlieni ta' din id-Direttiva. Id-drittijiet eżistenti tal-konsumaturi jehtieg li jiġu msahha u ggarantiti, u għandhom jinkludu aktar trasparenza u rappreżentazzjoni. Il-ħarsien tal-konsumatur ifisser li l-konsumaturi kollha jibbenefikaw minn suq kompetittiv. Id-drittijiet tal-konsumaturi għandhom jiġu infurzati mill-awtoritajiet regolatorji nazzjonali billi jinholqu incentivi u jiġu imposti sanzjonijiet fuq imprezzi li ma jikkonformawx mal-ħarsien tal-konsumaturi u mar-regoli tal-kompetizzjoni.*
- (37) *Għandha tkun disponibbli informazzjoni ċara u komprensiva għall-konsumaturi rigward id-drittijiet tagħhom relatati mas-settur tal-enerġija. Wara l-komunikazzjoni tagħha tal-5 ta' Lulju 2007 bit-titolu "Lejn Karta Ewropea għad-Drittijiet tal-Konsumaturi tal-Enerġija", il-Kummissjoni, wara li tikkonsulta lill-partijiet interessati relevanti, inklużi l-awtoritajiet regolatorji nazzjonali, l-organizzazzjonijiet tal-konsumaturi u l-imsieħba soċjali, għandha tressaq karta li tkun sempliċi u faċli biex tinftiehem li telenka d-drittijiet tal-konsumaturi tal-enerġija li diġà jinsabu fil-liġi Komunitarja eżistenti inkluża din id-Direttiva. Il-fornituri tal-enerġija għandhom jiżguraw li kull konsumatur jirċievi kopja ta' din il-karta u li tkun disponibbli għall-pubbliku.*
- (38) *Għal kontribuzzjoni lejn is-sigurtà tal-provvista filwaqt li jinżamm spirtu ta' solidarjetà **I**, l-Istati Membri għandhom jaħdmu flimkien aktar mill-qrib. Għal dan il-għan, il-baži għandha tkun id-Direttiva tal-Kunsill 2004/67/KE tas-26 ta' April 2004 dwar miżuri biex jissalvagwardjaw is-sigurtà tal-provvista ⁽²⁾ ta' gas naturali.*
- (39) *Fid-dawl tal-holqien ta' suq intern tal-gass, l-Istati Membri għandhom iġibu 'l quddiem l-integrazzjoni tas-swieq nazzjonali tagħhom u l-kooperazzjoni tal-operaturi tan-networks fil-livell Ewropew kif ukoll reġjonali. Inizjattivi għall-integrazzjoni reġjonali huma pass intermedjarju essenzjali għall-kisba tal-integrazzjoni tas-swieq interni tal-enerġija tal-Komunità, li għadha l-għan aħhari. Il-livell reġjonali jgħin sabiex jaċċellera l-proċess ta' integrazzjoni billi jagħmilha possibbli għall-atturi konċernati, u b'mod partikulari l-Istati Membri, l-awtoritajiet regolatorji nazzjonali u l-operaturi tas-sistemi ta' trażmissjoni, li jikkoperaw fuq kwistjonijiet speċifiċi.*
- (40) *L-iżvilupp ta' network ta' pipelines li jkun tabilhaqq mal-Komunità kollha għandu jkun wiehed mill-għanijiet ewlenin ta' din id-Direttiva, u għaldaqstant, kwistjonijiet regolatorji dwar l-interkonnessjonijiet transkonfinali u s-swieq reġjonali għandhom ikunu r-responsabilità tal-Aġenzija.*
- (41) *L-awtoritajiet regolatorji nazzjonali għandhom jipprovdi informazzjoni lis-suq ukoll biex jippermettu lill-Kummissjoni taqdi r-rwol tagħha li tosserva u tissorvelja s-suq Ewropew tal-gass u l-evoluzzjoni fil-medda l-qasira, dik medja u fit-tul, inklużi aspetti bħall-provvista u d-domanda, l-infrastrutturi tat-trażmissjoni u d-distribuzzjoni, il-kummerċ transkonfinali, l-investimenti, il-prezzijiet bl-ingrossa u dawk għall-konsumaturi, il-likwidità tas-suq, it-tijib ambjentali u dak tal-effiċjenza.*

⁽¹⁾ ĠU L 114, 27.4.2006, p. 64.

⁽²⁾ ĠU L 127, 29.4.2004, p. 92.

L-Erbgħa, 9 ta' Lulju 2008

- (42) Peress li l-ghan ta' din id-Direttiva, partikolarment il-holqien ta' suq intern tal-gass kompletament operattiv, ma jistax jintlahaq b'mod suffiċjenti mill-Istati Membri u għalhekk, permezz ta' l-iskala— u l-effetti *|| tagħha*, ikun jista' jintlahaq ahjar fuq livell ta' Komunità, il-Komunità tista' tadotta miżuri f'konformità mal-prinċipju tas-sussidjarjetà stabbilit fl-Artikolu 5 tat-Trattat. Skond il-prinċipju ta' proporzjonalità, kif stabbilit f'dak l-Artikolu, din id-Direttiva ma tmurx lil hinn minn dak li huwa neċessarju sabiex jintlahaq *dak il-ghan*.
- (43) ***Flimkien mal-imsieħba soċjali kkonċernati, l-Istati Membri għandhom iqisu l-implikazzjonijiet tal-emendi għad-Direttiva 2003/55/KE, b'mod partikulari l-mudelli differenti sabiex jiżguraw l-indipendenza ta' l-operaturi tas-sistema tat-trażmissjoni, mil-lati ta' impjegar, il-kundizzjonijiet tax-xogħol u d-drittijiet tal-haddiema li jkunu infurmati u kkonsultati u li jippartecipaw, bil-ghan li jittaffew il-konsegwenzi negattivi.***
- (44) Ir-Regolament (KE) Nru 1775/2005 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-28 ta' Settembru 2005 dwar il-kundizzjonijiet għall-aċċess għan-networks ta' trasmissjoni tal-gass naturali⁽¹⁾ jipprovdi lill-Kummissjoni bill-possibbiltà li tadotta linji gwida biex tikseb il-livell ta' armonizzazzjoni mehtieġa... Linji gwida bħal dawn, li b'hekk huma miżuri ta' implimentazzjoni vinkolanti, huma għodda utli li tista' tiġi adattata malajr meta jkun mehtieġ.
- (45) Id-Direttiva 2003/55/KE tistipula li għandhom jiġu adottati ċerti miżuri skond id-Deciżjoni tal-Kunsill 1999/468/KE tat-28 ta' Ġunju 1999 li tipprovdi l-proċeduri għall-eżerċizzju tas-setgħat tal-implimentazzjoni konferiti fuq il-Kummissjoni⁽²⁾.
- (46) Id-Deciżjoni 1999/468/KE giet emendata bid-Deciżjoni tal-Kunsill 2006/512/KE⁽³⁾, li introduċiet il-proċedura regolatorja bi skrutinju għall-miżuri b'ambitu ġenerali maħsuba biex jemendaw elementi mhux essenzjali ta' att bażiku, adottati skond il-proċedura taht l-Artikolu 251 tat-Trattat, inter alia billi *|| tissupplimentha || biż-żieda ta' elementi godda mhux essenzjali.*

I

- (47) Id-Direttiva 2003/55/KE għandha tiġi emendata skond dan,

ADOTTAW DIN ID-DIRETTIVA:

Artikolu 1

Emendi għad-Direttiva 2003/55/KE

Id-Direttiva 2003/55/KE hija emendata hekk:

(1) F'Artikolu 1, il-paragrafu 2 għandu jinbidel b'dan li ġej:

“2. Ir-regoli stabbiliti f'din id-Direttiva għall-gass naturali, li jinkludi gass naturali likwidu (LNG), ser japplikaw ukoll, b'mod mhux diskriminatorju, għall-bijogass u għall-gass mill-bijomassa jew tipi ohra ta' gass, sakemm dawn il-gassijiet jistgħu jiġu injettati b'mod tekniku u sikur fis-sistema tal-gass naturali u trasportati permezz tagħha.”

- (2) L-Artikolu 2 huwa emendat kif ġej:

(a) il-punt 3 għandu jinbidel b'dan li ġej:

“3. ‘tranżmissjoni’ tfisser it-trasport tal-gass naturali minn [...] network li jkun fih, fil-biċċa l-kbira, pipelines bi pressa għolja, hlief għal upstream pipeline networks jew il-parti ta' pipelines bi pressa għolja li prinċipalment jintużaw fil-kuntest tad-distribuzzjoni lokali tal-gass naturali, bi skop li jiġi kkonsenjat lill-konsumaturi, iżda li ma jinkludix il-provvista;”

(1) ĠU L 289, 3.11.2005, p. 1.

(2) ĠU L 184, 17.7.1999, p. 23. *||*

(3) ĠU L 200, 22.7.2006, p. 11.

L-Erbgħa, 9 ta' Lulju 2008

b) il-punt 9 għandu jinbidel b'dan li ġej:

"9. 'faċilità tal-ħażna' tfisser faċilità użata għall-ħażna tal-gass naturali u proprjetà ta' u/jew operata minn impriża tal-gass naturali, inkluża l-parti tal-faċilitajiet tal-LNG użati għall-ħażna iżda eskluż is-sehem użat b'mod esklussiv għall-produzzjoni, u esklużi l-faċilitajiet riżervati esklussivament għall-operaturi tas-sistemi tat-trażmissjoni fit-twettiq tal-funzjonijiet tagħhom;"

c) il-punt 14 għandu jinbidel b'dan li ġej:

"14. 'servizzi ancillari' tfisser is-servizzi kollha meħtieġa għall-aċċess lil u l-operazzjoni tan-networks tat-trażmissjoni u/jew distribuzzjoni u/jew faċilitajiet tal-LNG u/jew faċilitajiet tal-ħażna inkluż l-ibbilanċjar tat-tagħbijiet, it-tahlit u l-injezzjoni ta' gassijiet inerti, iżda esklużi faċilitajiet riżervati esklużivament għall-operaturi tas-sistemi tat-trażmissjoni fit-twettiq tal-funzjonijiet tagħhom;"

d) il-punt 17 għandu jinbidel b'dan li ġej:

"17. 'interkonnettur' tfisser linja ta' trażmissjoni fuq distanzi fit-tul li taqsam jew li tkun imxerrda fuq fruntiera bejn Stati Membri għall-iskop ewlieni li tgħaqqad is-sistemi tat-trażmissjoni nazzjonali ta' dawn l-Istati Membri;"

(e) il-punt 20 għandu jinbidel b'dan li ġej:

"20. 'impriza integrata vertikament' tfisser impriza tal-gass naturali jew grupp ta' impriži tal-gass naturali fejn l-istess persuna jew l-istess persuni huma intitolati, direttament jew indirettament, li jeżerċitaw kontroll fl-ambitu tal-Artikolu 3(2) tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 139/2004 tal-20 ta' Jannar 2004 dwar il-kontroll tal-koncentrazzjonijiet bejn l-imprizi (ir-Regolament KE dwar il-Mergers) (*), u fejn l-impriza jew grupp ta' impriži twettaq/iwettaq għall-inqas wiehied mill-funzjonijiet tat-trażmissjoni, distribuzzjoni, LNG jew ħżin, u għall-inqas waħda mill-funzjonijiet ta' produzzjoni jew forniment tal-gass naturali;

(*) ĠU L 24, 29.1.2004, p. 1."

(f) Għandhom jiżdiedu l-punti li ġejjin:

"34. 'kuntratt għal forniment tal-gass' tfisser kuntratt għall-forniment tal-gass naturali, iżda ma tinkludix derivattiva tal-gass;

35. 'derivattiva tal-gass' tfisser strument finanzjarju speċifikat f'waħda mis-Sezzjonijiet C5, C6, jew C7 tal-Anness I għad-Direttiva 2004/39/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-21 ta' April 2004 dwar swieq fi strumenti finanzjarji (*), fejn dak l-istrument għandu x'jaqşam ma' gass naturali;

36. 'kontroll' tfisser kwalunkwe drittijiet, kuntratti jew kwalunkwe mezzi oħra li, sew separatament jew flimkien, u filwaqt li jitqiesu l-fatti u l-liġijiet involuti, jagħtu l-possibbiltà li tiġi eżerċitata influwenza deċiżiva fuq impriza, b'mod partikolari permezz tas:

a) s-sjieda jew id-dritt li jintużaw l-assi kollha ta' impriza, jew parti minnhom;

b) drittijiet jew kuntratti li jikkonferixxu influwenza deċiżiva fuq il-kompożizzjoni, il-votazzjoni jew id-deċiżjonijiet tal-organi ta' impriza. ||

Biex jiġi evitat kull dubju, il-kuntratt ta' trasport fuq żmien twil ta' impriza li jkollha interessi fil-produzzjoni jew f'attivitajiet ta' forniment m'għandux jikkostitwixxi kontroll ta' sistema ta' trażmissjoni per se.

37. 'suq iżolat' tfisser Stat Membru li ma jkollux interkonnessioni mas-sistemi ta' trażmissjoni nazzjonali ta' Stati Membri oħra u/jew li l-provvista tal-gass tiegħu tkun ikkontrollata minn persuna jew persuni li jkunu ġejjin minn pajjiži terzi;

L-Erbgħa, 9 ta' Lulju 2008

38. 'proġett ta' interess Ewropew' tfisser proġett ta' infrastruttura tal-gass li jwassal biex ikun hemm riżorsi ġodda tal-gass disponibbli għall-Komunità u li jwassal għal diversifikazzjoni ikbar ta' provvisti tal-gass f'iktar minn Stat Membru wiehed;
39. 'kompetizzjoni ġusta u mhix mgħawġa f'suq miftuh' tfisser opportunitajiet komuni u aċċess ugwali għall-fornituri kollha fl-Unjoni Ewropea li huma responsabbli għalihom l-Istati Membri, l-awtoritajiet regolatorji nazzjonali u l-Aġenzija għall-Koperazzjoni tal-Regolaturi tal-Enerġija (l-Aġenzija) stabbilita bir-Regolament (KE) Nru .../2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-... li jstabbilixxi l-Aġenzija għall-Koperazzjoni tal-Regolaturi tal-Enerġija (**);
40. 'faqar fl-enerġija' tfisser sitwazzjoni fejn il-membri ta' unità domestika ma jkollhomx biex isaħħnu darhom sa standard aċċettabbli, ibbażat fuq il-livelli rakkomandati mill-Organizzazzjoni Dinjija tas-Saħħa;
41. 'prezz li jista' jintlahaq' tfisser prezz definit mill-Istati Membri fil-livell nazzjonali b'konsultazzjoni mal-awtoritajiet regolatorji nazzjonali, mas-sieħba soċjali u mal-partijiet interressati rilevanti filwaqt li titqies id-definizzjoni ta' faqar fl-enerġija pprovduta fil-punt 40;
42. 'sit industrijali' tfisser zona ġeografika ta' sjieda privata b'network ta' gass naturali mmanigġjat minn kumpannija waħda b'konnnessjoni mat-trasmissjoni jew man-network tad-distribuzzjoni:
- a) li b'mod predominanti tforni l-attivitatiet industrijali tal-operatur tan-netwer jew tal-impriża kkonnettjati, jew
- b) li tforni numru limitat ta' konsumaturi industrijali jew konsumaturi marbuta mal-attivitatiet industrijali fis-sit industrijali.

(*) ĠU L 145, 30.4.2004, p. 1.

(**) ĠU L ..."

(3) L-Artikolu 3 għandu jiġi emendat kif ġej:

a) il-paragrafu 2 għandu jiġi sostitwit b'dan li ġej:

"2. B'kunsiderazzjoni shiha għad-dispożizzjonijiet rilevanti tat-Trattat, b'mod partikulari l-Artikolu 86 tiegħu, l-Istati Membri jistgħu jimponu fuq l-impriži tal-gass naturali fl-interess ekonomiku ġenerali, obbligi ta' servizz pubbliku li jistgħu jirrelataw mas-sigurtà, inkluża s-sigurtà tal-forniment, tar-regolarità u tal-kwalità, u l-harsien tal-ambjent, inklużi l-effiċjenza tal-enerġija u l-harsien tal-klima."

(b) L-Artikolu 3, il-paragrafu 3 għandu jiġi sostitwit b'dan li ġej:

"3. L-Istati Membri għandhom jiehdu l-miżuri xierqa biex jiproteġu l-konsumaturi aħharin, u [...] għandhom, b'mod partikulari, jiżguraw li jkun hemm salvagwardji adegwati biex jiġu mharsa l-konsumaturi vulnerabbli, fosthom il-projbizzjoni tal-qtuġh tal-provvista għall-pensjonanti u għall-persuni b'diżabilità fix-xitwa. F'dan il-kuntest, l-Istati Membri għandhom jirrikonoxxu l-faqar enerġetiku u għandhom jipprovdu definizzjonijiet ta' konsumaturi vulnerabbli. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li d-drittijiet u l-obbligi marbuta mal-konsumaturi vulnerabbli jiġu applikati, u b'mod partikulari għandhom jiehdu miżuri biex iharsu lill-konsumatur aħhari f'inhawi remoti. Għandhom jaċċertaw livelli għoljin ta' protezzjoni tal-konsumatur, b'mod partikulari rigward trasparenza dwar [...] termini u kundizzjonijiet kuntrattwali, informazzjoni ġenerali u mekkaniżmi għar-riżoluzzjoni tat-tilwim. L-Istati Membri għandhom jaċċertaw li l-konsumatur eliġibbli jkun fil-fatt jista' jaqleb faċilment għal fornitur ġdid. Rigward konsumaturi domestiċi, dawn il-miżuri għandhom jinkludu dawk stipulati fl-Anness A."

L-Erbgħa, 9 ta' Lulju 2008

(c) Il-paragrafi li ġejjin għandhom jiddahlu wara l-paragrafu 3:

“3a. L-Istati Membri għandhom jiehdu l-miżuri xierqa biex jindirizzaw il-faqar fl-enerġija fil-Pjanijiet ta' Azzjoni Nazzjonali sabiex jiġi żgurat li n-numru ta' nies li jsofru minn faqar fl-enerġija jonqos f'termini reali, u għandhom jikkomunikaw dawn il-miżuri lill-Kummissjoni. Kull Stat Membru għandu jkun responsabbli biex jipprovi, skond il-prinċipju tas-sussidjarjetà, definizzjoni ta' faqar fl-enerġija fil-livell nazzjonali, b'konsultazzjoni mal-awtoritajiet nazzjonali regolatorji u mal-partijiet interessati b'referenza għall-Artikolu 2(40). Miżuri bħal dawn jistgħu jinkludu benefiċċji fis-sistemi tas-sigurtà soċjali, appoġġ għat-titjib fl-effiċjenza tal-enerġija kif ukoll il-produzzjoni tal-enerġija bl-orħos prezzijiet possibbli, u m'għandhomx ifixklu l-ftuħ tas-suq stabbilit fl-Artikolu 23. Il-Kummissjoni għandha ttipprovi indikaturi għall-monitoraġġ tal-impatt ta' miżuri bħal dawn fuq il-faqar fl-enerġija, kif ukoll fuq kif jahdem is-suq.”

3b. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-konsumaturi kollha jkollhom id-dritt li jkunu fornuti bil-gass minn fornitur, sakemm dan tal-aħħar jagħti l-kunsens tiegħu, ikun xi jkun l-Istat Membru fejn il-fornitur ikun awtorizzat jew b'xi mod iehor approvat. F'dan ir-rigward, l-Istati Membri għandhom jiehdu l-miżuri kollha neċessarji biex jiżguraw li l-imprizi approvati bhala fornituri fi Stat Membru iehor ikunu jistgħu jfornu liċ-ċittadini tagħhom mingħajr ma jkollhom jissodisfaw kundizzjonijiet oħra.”

(d) il-paragrafy 4 għandu jinbidel b'dan li ġej:

“4. L-Istati Membri għandhom jimplementaw miżuri xierqa sabiex jiksbu l-għanijiet tal-koeżjoni ekonomika u soċjali, bil-ħsieb li jbaxxu l-prezz tal-gass furnut lil konsumaturi minn unitajiet domestiċi bi dħul baxx u jggarantixxu l-istess kundizzjonijiet għall-konsumaturi li joqogħdu f'zoni mbiegħda, fuq naħa, u l-għanijiet tal-protezzjoni tal-ambjent fuq l-oħra. Dawn il-miżuri jinkludu miżuri għall-effiċjenza tal-enerġija/tal-ġestjoni tad-domanda kif ukoll mezzi għall-ġlieda kontra l-bidla fil-klima u s-sigurtà tal-fornitura u jistgħu jinkludu wkoll, b'mod partikolari, id-disposizzjonijiet ta' inċentivi ekonomiċi xierqa, bl-użu, fejn xieraq, tal-ghodod kollha nazzjonali Komunitarji, għaž-żamma u l-kostruzzjoni tal-infrastruttura tan-networks xierqa, inkluza l-kapaċità tal-interkonnessjoni.”

(e) Il-paragrafi li ġejjin għandhom jiddahlu wara l-paragrafu 4:

“4a. Sabiex tiġi promossa l-effiċjenza tal-enerġija, l-awtoritajiet regolatorji nazzjonali għandhom jobbligaw lill-imprizi tal-gass naturali biex idahhlu formoli ta' prezzijiet li joghlew fil-każ ta' livelli għola ta' konsum u għandhom jiżguraw li jkun hemm il-parteciċipazzjoni attiva tal-klijenti u tal-operaturi tas-sistemi tad-distribuzzjoni fl-operat tas-sistemi permezz tal-appoġġ għad-dħul ta' miżuri li jtejjbu l-użu tal-gass, b'mod partikolari fil-ħinijiet meta jintuza l-aktar. Formoli ta' prezzijiet bħal dawn, flimkien mad-dħul ta' miters u grids intelligenti, għandhom jipromwovu mġiba li twassal għall-effiċjenza tal-enerġija u għall-orħos prezzijiet possibbli għall-familji, b'mod partikolari għal daww il-klijenti minn familji li jbatu mill-faqar fl-enerġija.”

4b. L-Istati Membri għandhom jipprovidu punti waħdiena ta' kuntatt sabiex ikun żgurat li l-konsumaturi jkollhom aċċess għall-informazzjoni kollha neċessarja rigward id-drittijiet tagħhom, il-leġiżlazzjoni attwali u l-mezzi ta' kumpens disponibbli għalihom f'każ ta' tilwim.”

(f) Il-paragrafi li ġejjin għandhom jiddahlu wara l-paragrafu 5:

“5a. L-implimentazzjoni ta' din id-Direttiva m'għandux ikollha konsegwenzi negattivi fuq l-impjiegi, il-kundizzjonijiet tax-xogħol u d-drittijiet għall-informazzjoni, għall-konsultazzjoni u għall-parteciċipazzjoni tal-haddiema konċernati. L-Istati Membri għandhom jikkonsultaw mas-sieħba soċjali konċernati dwar l-implimentazzjoni ta' kull emenda għal din id-Direttiva biex jitnaqqsu konsegwenzi negattivi bħal dawn. Il-Kummissjoni għandha tgharraf lill-kumitati għad-djalogu soċjali tas-setturi tal-gass u tal-elettriku bil-konsultazzjonijiet u bil-miżuri li jkunu twettqu.”

L-Erbgħa, 9 ta' Lulju 2008

(4) L-Artikolu 4(2) għandu jinbidel b'dan li ġej:

“2. Fejn l-Istati Membri għandhom sistema ta' awtorizzazzjoni, dawn għandhom jistabbilixxu kriterji oġġettivi u nondiskriminatorji li għandhom jintlaħqu minn impriża li tkun qed tapplika għal awtorizzazzjoni biex tibni u/jew biex tħaddem faċilitajiet tal-gass naturali jew li tkun qed tapplika għal awtorizzazzjoni biex tipprovdi gass naturali. L-Istati Membri m'għandhom fi kwalunkwe każ ikunu intitolati li jorbtu l-awtorizzazzjoni ma' kriterji li jagħtu setgħat ta' diskrezzjoni lill-awtoritajiet kompetenti. Il-kriterji u l-proċeduri nondiskriminatorji għall-ġħoti ta' awtorizzazzjonijiet għandhom jiġu ppubblikati. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-proċeduri ta' awtorizzazzjoni għal faċilitajiet, linji ta' trażmissjoni u tagħmir assoċjat iqisu l-importanza tal-proġett għas-suq intern fl-enerġija.”

(5) L-Artikolu li ġejjin għandhom jiddahlu wara l-Artikolu 5:

“Artikolu 5a

Solidarjetà reġjonali

1. Sabiex tiġi ssalvagwardata provvista sigura fis-suq intern tal-gass naturali, l-Istati Membri għandhom **mingħajr ma jimponu piż sproporzjonat fuq il-partecipanti fis-suq**, jikkoperaw sabiex jippromwovu s-solidarjetà reġjonali u bilaterali.

2. Din il-kooperazzjoni għandha tkopri sitwazzjonijiet li jirriżultaw fi, jew li x'aktarx jirriżultaw fil-medda l-qasira fi xkiel serju tal-provvista li jolqot Stat Membru. Għandha tinkludi:

a) koordinazzjoni ta' miżuri nazzjonali ta' emerġenza kif jissema fl-Artikolu 8 tad-Direttiva 2004/67/KE;

b) identifikazzjoni u, fejn mehtieg, żvilupp jew tiġdid ta' interkonnessjonijiet ta' elettriku u ta' gass naturali;

c) kundizzjonijiet u modalitajiet prattici għall-assistenza reċiproka.

3. Il-Kummissjoni **l-Istati Membri l-oħra u l-partecipanti fis-suq**, għandha tinżamm informata dwar din il-kooperazzjoni.

■

Article 5b

Promozzjoni ta' Kooperazzjoni Reġjonali

1. **L-awtoritajiet regolatorji nazzjonali** għandhom jikkoperaw ||bil-għan li **jarmonizzaw l-istruttura tas-swieq** u jintegraw is-swieq nazzjonali tagħhom għall-inqas **f'livell reġjonali wiehed, jew aktar, bhala l-ewwel pass, u wiehed intermedju, lejn suq intern tal-gass liberalizzat għal kollox**. B'mod partikolari, **huma** għandhom jippromwovu l-kooperazzjoni tal-operaturi tan-network fil-livell reġjonali u **jhaffu l-integrazzjoni tagħhom fil-livell reġjonali bil-għan li jinholoq suq intern kompetittiv, li tithaffef l-armonizzazzjoni** tal-qafas legali, regolatorju u tekniku tagħhom **kif ukoll, fuq kollox, li jiġu integrati l-iżoli tal-gass li għad fadal fl-Unjoni Ewropea**. L-Istati Membri għandhom jippromwovu wkoll kooperazzjoni li taqsam il-fruntieri u kooperazzjoni reġjonali fost l-awtoritajiet regolatorji nazzjonali.

2. L-Aġenzija għandha tikkopera mal-awtoritajiet regolatorji nazzjonali u mal-operaturi tas-sistema ta' trażmissjoni, b'konformità mal-Kapitoli III u IV, biex tiżgura li jkun hemm konverġenza bejn l-oqfsa regolatorji tar-reġjuni bil-għan li jinholoq suq intern kompetittiv. Fejn l-Aġenzija tqis li huma mehtieġa regoli li jorbtu għal kooperazzjoni bhall din, għandha tagħmel ir-rakkomandazzjonijiet xierqa. Fis-swieq reġjonali, l-Aġenzija għandha titqies li hija l-awtorità kompetenti fl-oqfsa speċifikati fl-Artikolu 24d.”

(6) L-Artikolu 7 għandu jinbidel kif ġej:

“Artikolu 7

Separazzjoni tas-sistemi ta' trażmissjoni u tal-operaturi tas-sistemi ta' trażmissjoni

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li minn ... (*):

a) kull impriża li jkollha s-sjeda ta' sistema ta' trażmissjoni tagħha ta'għxi bhala operatur tas-sistema ta' trażmissjoni;

b) l-istess persuna jew ||persuni mhumieix intitolati **kemm individwalment kif ukoll flimkien:**

i) li jeżerċitaw kontroll direttament jew indirettament fuq impriża li twettaq kwalunkwe waħda mill-funzjonijiet ta' produzzjoni jew forniment, u li jeżerċitaw direttament jew indirettament kontroll jew li jkollhom xi interess jew li jeżerċitaw kwalunkwe dritt fuq operatur tas-sistema ta' trażmissjoni ||, jew

ii) li jeżerċitaw kontroll direttament jew indirettament fuq operatur ta' sistema tat-trażmissjoni ||, u li direttament jew indirettament jeżerċitaw kontroll jew li jkollhom kwalunkwe interessi fi jew li jeżerċitaw kwalunkwe dritt fuq impriża li twettaq kwalunkwe waħda mill-funzjonijiet tal-produzzjoni jew forniment;

c) l-istess persuna jew ||persuni mhumieix intitolati li jaħtru membri tal-bord superviżorju, tal-bord amministrattiv jew ta' korpi li jirrappreżentaw ġuridikament lil impriża, ta' operatur ta' sistema tat-trażmissjoni ||, u li direttament jew indirettament teżerċita kontroll jew ikollha kwalunkwe interess fi jew teżerċita kwalunkwe dritt fuq impriża li jkollha kwalunkwe waħda mill-funzjonijiet tal-produzzjoni jew tal-forniment;

d) l-istess persuna jew l-istess persuni mhumieix intitolati li jkun membri tal-bord superviżorju, tal-bord amministrattiv jew tal-entitajiet li jirrappreżentaw l-impriża b'mod legali, kemm ta' impriża li twettaq kwalunkwe mill-funzjonijiet ta' produzzjoni jew ta' forniment kif ukoll ta' operatur tas-sistema ta' trażmissjoni jew ta' sistema ta' trażmissjoni;

e) ***l-istess persuna jew l-istess persuni m'humieix intitolati li joperaw is-sistema ta' trażmissjoni permezz ta' kuntratt ta' mmaniġġjar, jew li jeżerċitaw influwenza bi kwalunkwe mod ieħor bhala persuni mhux proprjetarji, jew li jeżerċitaw, direttament jew indirettament, kontroll fuq impriża li twettaq kwalunkwe funzjoni ta' ġenerazzjoni jew ta' forniment, jew li jkollhom interess fiha jew li jeżerċitaw xi dritt fuqha.***

2. L-interessi u d-drittijiet imsemmija fil-paragrafi 1(b) għandhom jinkludu, b'mod partikolari:

a) il-proprjetà ta' parti mill-kapital jew tal-assi tan-negożju; ||

b) is-setgħa għall-eżerċizzju tad-drittijiet ta' votazzjoni; ||

c) is-setgħa għall-ħatra tal-membri tal-bord superviżorju, tal-bord amministrattiv jew tal-entitajiet li jirrappreżentaw l-impriża b'mod legali; jew

d) id-dritt li jiksbu dividendi jew ishma ohra tal-benefiċċji.

3. Għall-iskopijiet tal-paragrafu 1(b), it-terminu 'impriża li taqdi kwalunkwe waħda mill-funzjonijiet tal-produzzjoni jew tal-forniment' għandu jkopri 'impriża li taqdi kwalunkwe waħda mill-funzjonijiet tal-ġenerazzjoni u l-forniment' fl-ambitu tad-Direttiva 2003/54/KE ||, u t-termini 'operatur ta' sistema tat-trażmissjoni' u 'sistema tat-trażmissjoni' għandhom ikopru 'operatur ta' sistema tat-trażmissjoni' u 'sistema tat-trażmissjoni' fl-ambitu tad-Direttiva 2003/54/KE.

||

4. L-Istati Membri għandhom jissorveljaw il-proċess tas-separazzjoni ta' kumpaniji integrati vertikament u għandhom jippreżentaw rapport lill-Kummissjoni dwar il-progress li jkun sar.

5. L-Istati Membri għandhom jippermettu derogi mill-paragrafi 1(b) u ||(c) sa ... (**) sakemm l-operaturi tas-sistema ta' trażmissjoni ma jkunux jiffurmaw parti minn impriża integrata vertikament.

L-Erbgħa, 9 ta' Lulju 2008

6. L-obbligu stabbilit fil-paragrafu 1(a) għandu jitqies li jkun sodisfatt f'sitwazzjoni fejn diversi imprizi li għandhom is-sjieda ta' sistemi tat-trażmissjoni jgħolqu impriza kongunta li taġixxi ta' operatur ta' sistema tat-trażmissjoni f'diversi Stati Membri għas-sistemi tat-trażmissjoni kkonċernati. ■

7. **Fejn il-persuna msemmija fil-paragrafu 1(b) sa (e) ikun l-Istat Membru jew xi entità pubblika oħra, żewġ entitajiet pubbliċi separati li jeżerċitaw kontroll fuq jew operatur tas-sistema ta' trażmissjoni jew fuq sistema ta' trażmissjoni min naħa l-waħda u impriza li tkun qiegħda twettaq il-funzjonijiet tal-produzzjoni jew tal-forniment min naħa l-oħra m'għandhomx jitqiesu bhala li jkunu l-istess persuna jew l-istess persuni.**

8. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-informazzjoni li tkun kummerċjalment sensittiva msemmija fl-Artikolu 10(1), miżmuma minn operatur tas-sistema ta' trażmissjoni li kienet tiffirma parti minn impriza integrata vertikament u mill-persunal ta' tali operatur ta' sistema tat-trażmissjoni, ma tiġix trasferita lil imprizi li jwettqu kwalunkwe mill-funzjonijiet ta' produzzjoni jew ta' forniment.

9. **Fejn ... (***)**, is-sistema ta' trażmissjoni tkun tappartjeni lil impriza integrata vertikament, l-Istati Membri jistgħu jiddeċiedu li ma japplikawx il-paragrafu 1.

F'każ bhal dan, l-Istati Membri għandhom jikkonformaw mad-dispożizzjonijiet tal-Kapitolu IVA.

Fi kwalunkwe każ, imprizi integrati vertikament li jkunu proprjetarji ta' sistema ta' trażmissjoni ma għandhomx jinżammu milli jieħdu passi biex jikkonformaw mal-paragrafu 1.

- (*) Sena wara d-data ta' traspożizzjoni tad-Direttiva .../.../KE [li temenda id-Direttiva 2003/55/KE dwar ir-regoli komuni għas-suq intern fil-qasam tal-gass naturali].
- (**) Sentejn wara d-data ta' traspożizzjoni tad-Direttiva .../.../KE [li temenda id-Direttiva 2003/55/KE dwar ir-regoli komuni għas-suq intern fil-qasam tal-gass naturali].
- (***) **Id-data tad-dhul fis-seħħ tad-Direttiva .../.../KE [li temenda id-Direttiva 2003/55/KE dwar ir-regoli komuni għas-suq intern fil-qasam tal-gass naturali].**

(7) L-artikolili ġejjin għandhom jiddahhlu wara l-Artikolu 7:

“Artikolu 7a

Il-kontroll tal-proprjetarji tas-sistema ta' trażmissjoni u tal-operatur tas-sistema ta' trażmissjoni

1. Bla hsara għall-obbligi internazzjonali tal-Komunità, is-sistema ta' trażmissjoni jew l-operaturi tas-sistema ta' trażmissjoni ma għandhomx jiġu kontrollati minn persuna jew persuni minn pajjiżi terzi.

2. **Ftehim li għandu l-għan li jstabbilixxi qafas komuni għall-investimenti fis-settur tal-enerġija u għall-ftuh tas-suq tal-enerġija ta' pajjiżi terzi, anki għall-kumpaniji stabbiliti fi hdan l-Unjoni, li jkun konkluz ma' pajjiżi terzi wiehed jew aktar li l-Komunità tkun parti għalih jista' jagħti lok għal deroga mill-paragrafu 1.**

Artikolu 7b

L-għażla u ċ-ċertifikazzjoni ta' operaturi tas-sistema ta' trażmissjoni

1. Imprizi li huma sidien ta' sistema tat-trażmissjoni u li ġew ċertifikati mill-awtorità regolatorja nazzjonali bhala konformi mar-rekwiżiti tal-Artikolu 7(1) u 7a, skond il-proċedura ta' ċertifikazzjoni ta' hawn taht, għandhom ikunu approvati u nnominati bhala operaturi ta' sistema tat-trażmissjoni mill-Istati Membri. Il-hatra tal-operaturi tas-sistema ta' trażmissjoni għandha tiġi nnotifikata lill-Kummissjoni u ppubblikata fil-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea.

L-Erbgħa, 9 ta' Lulju 2008

2. Bla hsara għall-obbligi internazzjonali tal-Komunità, fejn iċ-ċertifikazzjoni tintalab mis-sid ta' sistema tat-trażmissjoni jew minn operatur ta' sistema tat-trażmissjoni kontrollat minn persuna jew persuni minn pajjiżi terzi f'konformità mal-Artikolu 7a, din għandha tiġi miċhuda sakemm is-sid ta' sistema tat-trażmissjoni jew minn operatur tas-sistema tat-trażmissjoni ma jurix li ma hemm l-ebda possibbiltà biex l-entità kkonċernata tkun influwenzata, bi ksur tal-Artikolu 7(1), direttament jew indirettament minn kwalunkwe operatur attiv fil-produzzjoni jew il-forniment tal-gass jew l-elettriku jew minn pajjiżi terzi.

3. L-operaturi tas-sistema ta' trażmissjoni għandhom jinnotifikaw lill-awtorità regolatorja *nazzjonali* bi kwalunkwe tranżazzjoni ppjanata li tkun tista' tehtieg valutazzjoni mill-ġdid tal-konformità tagħhom mal-Artikoli 7(1) jew 7a.

4. L-awtoritajiet regolatorji *nazzjonali* għandhom jissorveljaw il-konformità kontinwa tal-operaturi tas-sistema ta' trażmissjoni mal-Artikoli 7(1) u 7a. Għandhom jifhem proċedura taċ-ċertifikazzjoni biex jiżguraw tali konformità.

a) man-notifika mill-operatur tas-sistema tat-trażmissjoni skond il-paragrafu 3;

b) fuq inizjattiva tagħhom fejn ikunu jafu dwar bidla ppjanata fid-drittijiet jew fl-influenza fuq il-proprjetarji jew l-operaturi tas-sistema ta' trażmissjoni jista' jwassal għal ksur tar-regoli tal-Artikolu 7(1) jew l-Artikolu 7a, jew meta jinghataw x'jifhemu li ksur bhal dan seta' sehħ; jew

c) fuq talba motivata mill-Kummissjoni.

5. L-awtoritajiet regolatorji *nazzjonali* għandhom jadottaw deċiżjoni dwar iċ-ċertifikazzjoni ta' operatur ta' sistema tat-trażmissjoni fi żmien erba' xhur mid-data tan-notifika mill-operatur tas-sistema ta' trażmissjoni jew mid-data tat-talba tal-Kummissjoni. ||Iċ-ċertifikazzjoni għandha titqies bhala mogħtija fil-każ li l-awtoritajiet regolatorji *nazzjonali* ma jehdux deċiżjoni matul dak il-perjodu. Id-deċiżjoni esplicita jew taċita tal-awtorità regolatorja jista' ssir effettiva bissa wara l-konklużjoni tal-proċedura stipulata fil-paragrafi 6 sa 9 u biss jekk il-Kummissjoni ma tqajjem l-ebda oġġezzjoni kontriha.

6. Kwalunkwe deċiżjoni esplicita jew taċita dwar iċ-ċertifikazzjoni ta' operatur tas-sistema ta' trażmissjoni għandha tkun notifikata mingħajr dewmien lill-Kummissjoni mill-awtorità regolatorja *nazzjonali*, flimkien mal-informazzjoni rilevanti kollha rigward id-deċiżjoni.

7. Il-Kummissjoni għandha teżamina n-notifika malli hija tirċeviha. Fi żmien xahrejn minn meta tirċievi n-notifika, meta l-Kummissjoni ssib li d-deċiżjoni tal-awtorità regolatorja *nazzjonali* tqajjem dubji serji fir-rigward tal-kompatibbiltà tagħha mal-Artikoli 7(1), 7a jew 7b(2), għandha tiddeciedi li tibda l-proċedimenti. F'każ bhal dan, għandha tistieden lill-awtorità regolatorja *nazzjonali* u l-operatur tas-sistema tat-trażmissjoni kkonċernata biex tressaq il-kummenti. Fejn il-Kummissjoni tehtieg tagħrif addizzjonali, il-perjodu ta' xahrejn jista' jiġi estiż b'xahrejn oħra, minn meta tasal l-informazzjoni kollha.

8. Fejn il-Kummissjoni tiddeciedi tiftaħ proċedimenti, għandha, fi żmien massimu ta' erba' xhur mid-data ta' deċiżjoni bhala din, tohroġ deċiżjoni finali; jew

a) biex ma tqajjimx oġġezzjonijiet kontra d-deċiżjoni tal-awtorità regolatorja *nazzjonali*;

b) li tesigi li l-awtorità regolatorja *nazzjonali* kkonċernata temenda jew tirrevoka d-deċiżjoni tagħha jekk tqis li l-Artikoli 7(1), 7(a) jew 7b(2) ma ġewx rispettati.

9. Meta l-Kummissjoni ma tkunx hadet deċiżjoni biex tiftaħ il-proċedimenti jew deċiżjoni finali fil-perjodu stabbilit fil-paragrafi 7 u 8 rispettivament, għandu jitqies li l-Kummissjoni ma qajmet l-ebda oġġezzjoni għad-deċiżjoni tal-awtorità regolatorja *nazzjonali*.

L-Erbgħa, 9 ta' Lulju 2008

10. L-awtorità regolatorja nazzjonali għandha tikkonforma mad-deċiżjoni tal-Kummissjoni biex temenda jew tirtira d-deċiżjoni ta' ċertifikazzjoni fi żmien erba' ġimgħat, u għandha tinforma lill-Kummissjoni skond dan.

11. L-awtoritajiet regolatorji nazzjonali u l-Kummissjoni jistgħu jitolbu lill-operaturi tas-sistema ta' trażmissjoni, lill-impriżi li jwettqu kwalunkwe waħda mill-funzjonijiet ta' produzzjoni jew ta' forniment, kwalunkwe tagħrif rilevanti għat-tweqqif tal-kompiti tagħhom skond dan l-Artikolu.

12. L-awtoritajiet regolatorji nazzjonali u l-Kummissjoni għandhom jippriservaw il-kunfidenzjalità ta' informazzjoni kummerċjalment sensittiva.

I

13. Il-proċeduri stipulati f'dan l-Artikolu, u, b' mod partikolari il-limitazzjonijiet stipulati fil-paragrafu 2, m'għandhomx japplikaw għal-linji ta' pajpijiet upstream li huma mahsuba biss biex jgħaqqdu networks ta' pajjiżi tal-orijini tal-provvisti tal-gass ma' terminal fi hdan territorju tal-Komunità jew għat-titjib tal-kwalità tagħhom.

Artikolu 7c

Haġra ta' operaturi tal-ħżin u tas-sistema tal-LNG

L-Istati Membri għandhom jaħtru, jew jitolbu lil impiżi tal-gass naturali li huma proprjetarji ta' faċilitajiet tal-ħżin jew tal-LNG li jaħtru, għal perjodu li għandu jiġi ddeterminat mill-Istati Membri b'qies għall-kwistjonijiet ta' effiċjenza u bilanċ ekonomiku, operatur tas-sistema wiehed jew aktar."

(8) L-Artikolu 8 paragrafu 1a għandu jiġi emendat kif ġej:

a) il-paragrafu 1 għandu jiġi emendat kif ġej:

i) il-punt (a) għandu jiġi sostitwit b' li ġej:

"a) ihaddem, imantni u jiżviluppa taħt kundizzjonijiet ekonomiċi, faċilitajiet tat-trażmissjoni, tal-ħżin u tal-LNG siguri, **biex jiżgura suq miftuħ għall-parteciċipanti l-godda**, affidabbli u effiċjenti, li jqisu kif jixraq l-ambjent."

ii) **il-punt li ġej għandu jiddaħħal wara il-puntb:**

"(ba) l-operaturi tas-sistema ta' trażmissjoni għandhom jibnu biżżejjed kapaciċitajiet ta' inter-konnessjoni fl-infrastruttura ta' trażmissjoni tagħhom sabiex ilaħħqu mad-domanda kollha raġonevoli għall-kapaciċità, jiffaċilitaw suq ġeneralment effiċjenti, u jissodisfaw il-kriterji tas-sigurtà tal-provvista;"

b) il-paragrafu 3 għandu jiġi sostitwit b'dan li ġej:

"3. L-Istati Membri jistgħu, permezz tal-awtoritajiet regolatorji nazzjonali tagħhom, jirrekjiedu li l-operaturi tas-sistema ta' trażmissjoni jkunu konformi mal-istandards minimi għall-manutenzjoni u l-iżvilupp tas-sistema ta' trażmissjoni, inkluża l-kapaciċità tal-interkonnessjoni. L-awtoritajiet regolatorji nazzjonali għandhom jingħataw setgħat usa' bl-iskop li jiżguraw il-harsien tal-konsumaturi fl-Unjoni Ewropea."

c) il-paragrafu li ġej għandu jiżdied:

"4a. Meta qegħdin iwettqu xogħolhom, l-operaturi tas-sistema ta' trażmissjoni għandhom iqisu l-kodiċi adottati min-*Network Europew tal-Operaturi tas-Sistema ta' Trażmissjoni għall-Gass*."

(9) L-Artikolu 9 għandu jithassar.

(10) L-Artikolu 10 għandu jiġi sostitwit b'li ġej:

“Artikolu 10

Il-kunfidenzjalità għal operaturi ta' sistemi tat-trażmissjoni u sidien tas-sistema tat-trażmissjoni

1. Bla hsara għall-Artikolu 16 jew kwalunkwe dmir legali biex l-informazzjoni tiġi żvelata, kull operatur ta' sistema tat-trażmissjoni, tal-ħżin u/jew tal-LNG, u s-sidien tas-sistema tat-trażmissjoni, għandu jhares il-kunfidenzjalità ta' informazzjoni kummerċjalment sensittiva miksuba matul l-operazzjonijiet kummerċjali tagħha, u ma għandux iħalli informazzjoni dwar l-attivitajiet proprji li tista' tkun kummerċjalment vantaġġuza tiġi żvelata b'mod diskriminatorju. B'mod partikolari ma għandu jikxef l-ebda informazzjoni kummerċjalment sensittiva lill-bqija tal-kumpanija, sakemm dan ma jkunx meħtieġ għall-finijiet ta' tranżazzjoni kummerċjali. Sabiex tiġi żgurata konformità shiha mar-regoli dwar is-separazzjoni tal-informazzjoni, għandu jiġi żgurat ukoll li s-sid tat-trażmissjoni u l-bqija tal-kumpanija ma jużawx servizzi kongunti, hliet għal funzjonijiet purament amministrattiva jew marbuta mal-IT (eż. l-ebda servizz legali kongunt).

2. Operaturi tas-sistemi tat-trażmissjoni, tal-ħżin u/jew tal-LNG ma għandhomx, fil-kuntest ta' bejgħ jew xiri tal-gass naturali minn impriza relatata, jabbużaw minn informazzjoni kummerċjalment sensittiva miksuba minn terzi fil-kuntest tal-fornitura jew negozjar tal-aċċess għas-sistema. ||

3. *L-informazzjoni li tkun kummerċjalment sensittiva għandha tkun determinata billi jintużaw kriterji oġġettivi u trasparenti.*”

(11) L-Artikolu 12għandu jiġiemendat kif ġej:

a) il-paragrafu 1 għandu jiġi sostitwit b' li ġej:

“1. Kull operatur ta' sistema tad-distribuzzjoni għandu jkun responsabbli sabiex jara li s-sistema tibqa' għal żmien twil kapaci tilqa' għal domandi raġonevoli tad-distribuzzjoni tal-gass, u biex jibqa' jhaddem, imantni u jiżviluppa, taht kundizzjonijiet ekonokmiċi, sistema tad-distribuzzjoni sikura, dipendibbli u effiċjenti fiż-żona tiegħu b'rigward dovut għall-ambjent, u biex jippromwovi l-effiċjenza fl-enerġija.”

b) il-paragrafu 4 għandu jiġi sostitwit b'dan li ġej:

“4. Kull operatur ta' sistema tad-distribuzzjoni għandu jipprovdi lill-utenti tas-sistema bl-informazzjoni li jeħtieġu għall-aċċess għas-sistema effiċjenti u għall-użu tagħha.”

c) Il-paragrafi li ġejjin għandhom jiddaħlu wara l-paragrafu 4:

“4a. L-operatur tas-sistema ta' distribuzzjoni għandu jippreżenta lill-awtorità regolatorja rilevanti, sa ... (*), proposta li tiddeskrivi s-sistemi xierqa ta' informazzjoni u ta' komunikazzjoni li għandhom jiġu implimentati sabiex jipprovdu l-informazzjoni msemmija fil-paragrafu 4. Dik il-proposta għandha tiffacilita, fost affarijiet ohra, l-użu tal-meters tal-elettriku bidirezzjonali, li għandhom jitqassmu lill-konsumaturi kollha sa ... (**), il-partecipazzjoni attiva tal-konsumaturi finali u tal-ġeneraturi distribwiti fl-operat tas-sistema u l-fluss tal-informazzjoni fil-hin reali bejn l-operaturi tas-sistema ta' distribuzzjoni u ta' trażmissjoni bl-għan li jsir l-aħjar użu tal-ġenerazzjoni, tan-network u tar-riżorsi tad-domanda kollha disponibbli.

4b. Sa ... (**), l-awtoritajiet regolatorji nazzjonali għandhom japprovaw jew jiċhdu l-proposti msemmija fil-paragrafu 4a. L-awtoritajiet regolatorji nazzjonali għandhom jiżguraw l-interoperabilità shiha tas-sistemi ta' informazzjoni u ta' komunikazzjoni li se jiġu implimentati. Għal dan l-għan, huma jistgħu joħroġu linji ġwida u jistiednu li jsiru emendi għall-proposti msemmija fil-paragrafu 4a.

L-Erbgħa, 9 ta' Lulju 2008

4c. Qabel in-notifikazzjoni lill-operatur tas-sistema tad-distribuzzjoni tad-deċiżjoni tiegħu rigward il-proposta msemmija fil-paragrafu 4a, l-awtorità regolatorja nazzjonali għandha tinforma lill-Aġenzija jew, jekk din għadha ma bdiex taħdem, lill-Kummissjoni. L-Aġenzija jew il-Kummissjoni għandhom jiżguraw li s-sistemi tal-informazzjoni u tal-komunikazzjoni li se jkunu implimentati, jiffaċilitaw l-iżvilupp tas-suq intern tal-elettriku u ma jdahhlux xi ostakli tekniċi godda.

- (*) Sena mid-dhul fis-seħh tad-Direttiva .../.../KE [li temenda d-Direttiva 2003/55/KE dwar ir-regoli komuni għas-suq intern fil-qasam tal-gass naturali].
- (**) Ghaxar snin mid-dhul fis-seħh tad-Direttiva .../.../KE [li temenda d-Direttiva 2003/55/KE dwar ir-regoli komuni għas-suq intern fil-qasam tal-gass naturali].
- (***) Sentejn mid-dhul fis-seħh tad-Direttiva .../.../KE [li temenda d-Direttiva 2003/55/KE dwar ir-regoli komuni għas-suq intern fil-qasam tal-gass naturali].”

(12) il-kapitoli li ġejjin għandhom jiddaħlu wara l-kapitolu IV:

“KAPITOLU IVa

Operatur Indipendenti tat-Tražmissjoni

Artikolu 12a

Kamp ta' applikazzjoni

Id-dispożizzjonijiet ta' dan il-Kapitolu għandhom japplikaw meta Stat Membru jiddeciedi li ma japplikawx l-Artikoli 7(1) skond l-Artikolu 7(7).

Artikolu 12b

Assi, tagħmir, staff u identità

1. L-operaturi tas-sistema ta' trażmissjoni għandhom ikunu mghammra bir-riżorsi umani, fiżiċi u finanzjarji kollha li huma meħtieġa biex jissodisfaw l-obbli tagħhom skond din id-Direttiva u biex jagħmlu n-negozju fit-trażmissjoni tal-gass, bil-kundizzjoni li:

- a) l-assi meħtieġa għan-negozju tat-trażmissjoni tal-gass, inkluż in-network tat-trażmissjoni, għandhom ikunu proprjetà tal-operatur tas-sistema tat-trażmissjoni;
  - b) l-istaff meħtieġ għan-negozju tat-trażmissjoni tal-gass, inkluża l-prestazzjoni tal-kompiti tal-korporazzjoni kollha, għandhom ikunu impjegati mill-operatur tas-sistema tat-trażmissjoni;
  - c) il-kiri tal-istaff u l-ġhoti tas-servizzi, kemm minn partijiet oħrajn tal-kumpanija integrata vertikament u kemm għaliha, għandhom ikunu projbiti;
  - d) riżorsi finanzjarji adegwati għal proġetti ta' investment tal-ġejjieni u/jew għas-sostituzzjoni tal-assi eżistenti għandhom jinżammu disponibbli, partikularment mill-kumpanija integrata vertikament wara talba adegwata mill-operatur tas-sistema tat-trażmissjoni fil-qafas tal-pjan finanzjarju annwali msemmi fl-Artikolu 12f;
  - e) l-operaturi tas-sistema tat-trażmissjoni m'għandhomx jużaw l-istess kuntratturi jew konsu lenti esterni tal-kumpanija integrata vertikament, u m'għandhomx jaqsmu flimkien is-sistemi jew l-apparat tal-informatka, il-bini fiżiku u s-sistemi ta' aċċess ta' sigurtà.
2. In-negozju tat-trażmissjoni tal-gass għandu mill-inqas jinkludi l-attivitajiet li ġejjin, flimkien ma' dawk elenkati fl-Artikolu 8:
- a) rappreżentanza tal-operatur tas-sistema ta' trażmissjoni u kuntatti ma' partijiet terzi u mal-awtoritajiet regolatorji;
  - b) rappreżentanza tal-operatur tas-sistema ta' trażmissjoni fin-network Ewropew tal-operaturi tas-sistema ta' trażmissjoni;

L-Erbgħa, 9 ta' Lulju 2008

- c) l-ghoti u l-immaniġġjar tal-aċċess minn partijiet terzi;
- d) il-ġbir tat-tariffi kollha konnessi mas-sistema tat-trażmissjoni, inklużi t-tariffi tal-aċċess, l-ibbilanċjar tat-tariffi għal servizzi anċillari bħat-trattament tal-gass, ix-xiri ta' servizzi (l-ibbilanċjar tal-ispejjeż, telf ta' enerġija);
- e) l-operat, il-manutenzjoni u l-iżvilupp tas-sistema ta' trażmissjoni;
- f) l-ippjanar tal-investment li jiżgura l-abilità fit-tul tas-sistema biex tissodisfa d-domanda u tiggarrantixxi sigurtà tal-provvista;
- g) it-twaqqif ta' kompiti kongunti adegwati, inklużi ma' operatur tas-sistema ta' trażmissjoni wiehed jew iżjed, skambji ta' gass, li jkollhom l-oġġettiv li jiġi żviluppat il-holqien ta' swieq reġjonali jew li jiġi ffaċilitat il-proċess ta' liberalizzazzjoni;
- h) is-servizzi korporattivi kollha, inklużi s-servizzi legali, il-kontabilità u s-servizzi tal-informatika.

3. L-operaturi tas-sistemi ta' trażmissjoni għandhom ikunu organizzati fil-forma legali ta' kumpanija b'responsabilità limitata kif imsemmi fl-Artikolu 1 tad-Direttiva 68/151/KEE.

4. L-operatur tas-sistema ta' trażmissjoni m'għandux, fl-identità korporattiva, fil-komunikazzjoni, fid-ditta u fil-bini tiegħu, johloq konfużjoni fir-rigward tal-identità separata tal-kumpanija integrata vertikalmment.

5. Il-kontijiet tal-operatur tas-sistema ta' trażmissjoni għandhom ikunu vverifikati minn awditur li ma jkunx il-persuna li tagħmel il-verifika tal-l-impriza integrata vertikalmment jew ta' xi parti minnha.

Artikolu 12c

L-indipendenza tal-operatur tas-sistema ta' trażmissjoni

1. Mingħajr preġudizzju għas-setgħat tal-membri tal-korp superviżorju mahtur mill-kumpanija integrata vertikalmment b'konformità mal-Artikolu 12f, l-operatur tas-sistema ta' trażmissjoni għandu jkollu drittijiet effettivi ta' tehid ta' deċiżjonijiet, b'mod indipendenti mill-kumpanija integrata vertikalmment, fir-rigward tal-assi mehtieġa biex jithaddem, jinżamm u jiġi żviluppat in-network. L-operatur tas-sistema tat-trażmissjoni għandu jkollu s-setgħa li jissellef il-flus fis-suq tal-kapital, b'mod partikulari billi jissellef jew iżid il-kapital fil-qafas tal-pjan finanzjarju annwali msemmi fl-Artikolu 12f.

2. Is-sussidjarji tal-kumpanija integrata vertikalmment li jaqdu funzjonijiet ta' produzzjoni jew ta' provvista m'għandhom ikollhom l-ebda proprjetà ta' ishma fl-operatur tas-sistema ta' trażmissjoni. L-operatur tas-sistema ta' trażmissjoni m'għandu jkollu la ishma diretti jew indiretti f'xi sussidjarja tal-kumpanija integrata vertikalmment li taqdi funzjonijiet ta' produzzjoni jew ta' provvista, u lanqas jirċievi dividendi jew kwalunkwe benefiċċju finanzjarju ieħor minn sussidjarja bħal din, hlief għad-dhul iġġenerat mill-użu tan-network.

3. L-istruttura ta' ġestjoni ġenerali u l-istatus korporattiv tal-operatur tas-sistema ta' trażmissjoni għandu jiżgura l-indipendenza effettiva tal-operatur tas-sistema ta' trażmissjoni kif imsemmi f'dan il-Kapitolu. Il-kumpanija vertikalmment integrata m'għandhiex tiddetermina, direttament jew indirettament, l-imġiba kompetittiva tal-operatur tas-sistema ta' trażmissjoni fir-rigward tal-attivitajiet ta' kuljum tal-operatur tas-sistema ta' trażmissjoni u tal-ġestjoni tan-network, jew fir-rigward tal-attivitajiet neċessarji għall-preparazzjoni tal-pjan ta' investment ta' għaxar snin żviluppat skond l-Artikolu 12h.

4. Kull relazzjoni kummerċjali jew finanzjarja bejn il-kumpanija integrata vertikalmment u l-operatur tas-sistema ta' trażmissjoni, inkluż is-self mill-operatur tas-sistema ta' trażmissjoni għall-kumpanija vertikalmment integrata, għandha tkun soġġetta għall-kundizzjonijiet tas-suq. L-operatur tas-sistema ta' trażmissjoni għandu jzomm rendikonti dettaljati ta' tali relazzjonijiet kummerċjali u finanzjarji u jagħmilhom disponibbli għall-awtorità regolatorja nazzjonali meta din titlobhom.

L-Erbgħa, 9 ta' Lulju 2008

5. L-operatur tas-sistema ta' trażmissjoni għandu jressaq lill-awtorità regolatorja nazzjonali l-ftehim kummerċjali u finanzjarju kollu li jkunu saru mal-kumpanija integrata vertikament.
6. L-operatur tas-sistema ta' trażmissjoni għandu jgħarraf lill-awtorità regolatorja nazzjonali dwar ir-riżorsi finanzjarji disponibbli msemmijin fl-Artikolu 12b(1)(d).
7. Kumpanija li tkun iċċertifikata mill-awtorità regolatorja nazzjonali bhala konformi mar-rekwiżiti ta' dan il-Kapitolu għandu tkun approvata u mahtura bhala operatur tas-sistema ta' trażmissjoni mill-Istat Membru kkonċernat. Il-proċedura taċ-ċertifikazzjoni fl-Artikolu 7b għandha tkun applikabbli.
8. It-trasparenza għandha tkun mandatorja sabiex tkun żgurata n-non-diskriminazzjoni, b'mod partikulari fir-rigward ta' referenzi għal tariffi, servizzi ta' aċċess minn partijiet terzi, l-allokkazzjoni tal-kapaċità u l-ibbilanċjar. Kumpanija integrata vertikament għandha tintalab twaqqaf kull attivita' li tfixkel lill-operaturi tas-sistema ta' trażmissjoni fl-issodisfar ta' dawn l-obbligi.

Artikolu 12d

L-indipendenza tal-istaff u l-ġestjoni tal-operatur tas-sistema ta' trażmissjoni

1. Deċiżjonijiet dwar il-hatra u t-tigdid, il-kundizzjonijiet tax-xogħol inklużi s-salarji u t-tmiem tat-terminu tal-kariga tal-persuni responsabbli mill-ġestjoni u/jew tal-membri tal-korpi amministrattivi tal-operatur tas-sistema ta' trażmissjoni għandhom jittiehdu mill-korp superviżorju tal-operatur tas-sistema ta' trażmissjoni li jkun mahtur b'konformità mal-Artikolu 12f.
2. L-identità u l-kundizzjonijiet li jmexxu t-terminu, it-tul u t-tmiem tal-kariga tal-persuni nnominati mill-korp superviżorju għall-hatra jew għat-tigdid tagħha bhala persuni responsabbli mill-ġestjoni u/jew bhala membri tal-korpi amministrattivi tal-operatur tas-sistema ta' trażmissjoni, u d-deċiżjonijiet rigward kull deċiżjoni proposta li ttemm tali terminu ta' kariga, għandhom ikunu notifikati lill-awtorità regolatorja nazzjonali. Dawn il-kundizzjonijiet u d-deċiżjonijiet msemmijin fil-paragrafu 1 għandhom isiru vinkolanti biss jekk, fi żmien perjodu ta' tliet ġimgħat wara n-notifika, l-awtorità regolatorja nazzjonali ma tkunx oġġezzjonat għalihom. L-awtorità regolatorja nazzjonali tista' toġġezzjona jekk iqumu dubji serji fir-rigward tal-indipendenza professjonali ta' persuna nominata responsabbli mill-ġestjoni u/jew ta' membru tal-korpi amministrattivi, jew fil-każ ta' tmiem prematur tat-terminu ta' kariga, jekk ikun hemm dubji serji rigward il-ġustifikazzjoni tagħha.
3. Il-persuni responsabbli mill-ġestjoni u/jew il-membri tal-korpi amministrattivi tal-operatur tas-sistema ta' trażmissjoni mahtura mill-korp superviżorju m'għandu jkollhom l-ebda pożizzjoni jew responsabilità professjonali, interessi jew relazzjonijiet kummerċjali, b'mod dirett jew indirett, f'kumpanija integrata vertikament jew magħha jew f'parti jew ma' parti minnha jew mal-azzjonisti li jikkontollawha, hlief għall-operatur tas-sistema ta' trażmissjoni għal perjodu ta' hames snin qabel il-hatra tagħhom.
4. Il-persuni responsabbli mill-ġestjoni u/jew il-membri tal-korpi amministrattivi, u l-impjegati tal-operatur tas-sistema ta' trażmissjoni m'għandu jkollhom l-ebda pożizzjoni jew responsabilità professjonali, interessi jew relazzjonijiet kummerċjali, b'mod dirett jew indirett, f'kumpanija integrata vertikament jew magħha jew f'parti jew ma' parti minnha jew mal-azzjonisti li jikkontollawha.
5. Il-persuni responsabbli mill-ġestjoni u/jew il-membri tal-korpi amministrattivi, u l-impjegati tal-operatur tas-sistema ta' trażmissjoni m'għandu jkollhom l-ebda interess f'xi parti tal-kumpanija integrata vertikament jew jirċievi xi benefiċċju finanzjarju minnha, b'mod dirett jew indirett, hlief għall-operatur tas-sistema ta' trażmissjoni. Ir-remunerazzjoni tagħhom m'għandha bl-ebda mod tiddependi fuq l-attivita' jew ir-riżultati tal-kumpanija integrata vertikament għajr dawk tal-operatur tas-sistema ta' trażmissjoni.

L-Erbgħa, 9 ta' Lulju 2008

6. Id-drittijiet effettivi tal-appell għall-awtorità regolatorja nazzjonali għandhom ikunu garantiti għal kull ilment mill-persuni responsabbli mill-ġestjoni u/jew mill-membri tal-korpi amministrattivi tal-operatur tas-sistema ta' trażmissjoni dwar it-tmiem prematur tat-terminu tal-kariga tagħhom.

7. Wara t-tmiem tat-terminu tal-kariga tagħhom fl-operatur tas-sistema ta' trażmissjoni, il-persuni responsabbli għall-ġestjoni tagħha u/jew il-membri tal-korpi amministrattivi tagħha m'għandu jkollhom l-ebda pożizzjoni jew responsabilità professjonali, interessi jew relazzjonijiet kummerċjali, b'mod dirett jew indirett, f'kumpanija integrata vertikament jew magħha jew f'parti jew ma' parti minnha jew mal-azzjonisti li jikkontollawha għal perjodu ta' mhux inqas minn hames snin.

Artikolu 12e

Trustee

1. Għandu jinhatar Trustee indipendenti mill-awtorità regolatorja nazzjonali dwar il-proposta u l-ispiża tal-kumpanija integrata vertikament. It-Trustee għandu jaġixxi esklussivament fl-interess legittimu tal-kumpanija integrata vertikament fil-preservazzjoni tal-valur tal-assi tal-operatur tas-sistema ta' trażmissjoni, filwaqt li jissalvagwardja l-indipendenza tal-operatur tas-sistema ta' trażmissjoni mill-kumpanija integrata vertikament. Fl-eżerċitar tal-funzjonijiet tiegħu, it-Trustee m'għandux iqis l-interess tan-negozju tal-produzzjoni u tal-provvista tal-kumpanija integrata vertikament.

2. It-Trustee m'għandu jkollu l-ebda pożizzjoni jew responsabilità professjonali, interessi jew relazzjonijiet kummerċjali, b'mod dirett jew indirett, f'kumpanija integrata vertikament jew magħha jew f'parti jew ma' parti minnha jew mal-azzjonisti li jikkontollawha, jew ma' kwalunkwe kumpanija li taqdi l-funzjonijiet tal-produzzjoni u tal-provvista, għal perjodu ta' hames snin qabel il-hatra tiegħu.

It-termini tal-mandat tat-trustee, inklużi t-tul, il-kundizzjonijiet għat-tmiem u l-kundizzjonijiet finanzjarji, għandhom ikunu soġġetti għall-approvazzjoni tal-awtorità regolatorja nazzjonali.

Matul il-mandat tiegħu, it-Trustee m'għandu jkollu l-ebda pożizzjoni jew responsabilità professjonali, interessi jew relazzjonijiet kummerċjali, b'mod dirett jew indirett, f'kumpanija integrata vertikament jew magħha jew f'parti jew ma' parti minnha jew mal-azzjonisti li jikkontollawha.

Wara t-tmiem tal-mandat, it-trustee m'għandu jkollhom l-ebda pożizzjoni jew responsabilità professjonali, interessi jew relazzjonijiet kummerċjali, b'mod dirett jew indirett, f'kumpanija integrata vertikament jew magħha jew f'parti jew ma' parti minnha jew mal-azzjonisti li jikkontollawha għal perjodu ta' mhux inqas minn hames snin.

3. It-Trustee għandu jkun responsabbli għall:

a) il-hatra, it-tiġdid jew is-sensja tal-membri, apparti dawk imsemmija fl-Artikolu 12f(2)(a), tal-korp superviżorju tal-operatur tas-sistema ta' trażmissjoni; kif ukoll

b) l-eżerċitar tad-drittijiet tal-vot fil-korp superviżorju.

Artikolu 12f

Korp Superviżorju

1. L-operatur tas-sistema ta' trażmissjoni għandu jkollu korp superviżorju li għandu jkun inkarigat mit-tehid ta' deċiżjonijiet li jista' jkollhom impatt sinifikanti fuq il-valur tal-operatur tas-sistema ta' trażmissjoni, partikularment deċiżjonijiet rigward l-approvazzjoni tal-pjan finanzjarju annwali, il-livell tad-dejn tal-operatur tas-sistema ta' trażmissjoni u l-ammont ta' dividendi mqassam lill-azzjonisti.

L-Erbgħa, 9 ta' Lulju 2008

2. Il-korp superviżorju għandu jkun magħmul minn:
  - a) membri li jirrapprezentaw il-kumpanija integrata vertikalmment,
  - b) membri li jirrapprezentaw partijiet terzi azzjonisti,
  - c) membri li jirrapprezentaw lill-operatur tas-sistema ta' trażmissjoni,
  - d) it-Trustee, u
  - e) meta l-leġiżlazzjoni ta' Stat Membru tipprovdi hekk, il-membri li jirrapprezentaw partijiet interessati oħrajn bħall-impjegati tal-operatur tas-sistema ta' trażmissjoni.
3. It-Trustee għandu jkollu d-dritt li juża l-veto fir-rigward ta' deċiżjonijiet li fil-fehma tiegħu jew tagħha jistgħu jnaqqsu b'mod sinifikanti l-valur tal-assi tal-operatur tas-sistema ta' trażmissjoni. Meta jiġu biex jevalwaw jekk deċiżjoni tistax tnaqqas b'mod sinifikanti l-valur tal-assi, il-pjan finanzjarju annwali u l-ammont ta' dejn tal-operatur tas-sistema ta' trażmissjoni għandhom ikunu ta' importanza partikulari. Fil-każ li żewġ terzi tal-Membri tal-Korp Superviżorju jannullaw tali veto għandu japplika l-Artikolu 12h(7).
4. L-Artikolu 12d(2) sa (7) għandu japplika għall-membri tal-Korp Superviżorju.

Artikolu 12g

Programm għall-konformità u uffiċjal għall-konformità

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-operaturi tas-sistema ta' trażmissjoni iwaqqfu u jimplimentaw programm li jistipula l-miżuri mehuda sabiex ikun żgurat li jkun eskluż atteggjament diskriminatorju, u għandhom jiżguraw li l-konformità ma' dan il-programm hija mmoniterjata kif xieraq. Il-programm għandu jstabbilixxi l-obbligi speċifiċi tal-impjegati li jilhqawn dawn l-għanijiet. Il-programm għandu jiġi approvat mill-awtorità regolatorja nazzjonali. Mingħajr hsara għas-setgħat tal-awtorità regolatorja nazzjonali, il-konformità mal-programm għandha tiġi mmoniterjata mill-uffiċjal għall-konformità b'mod indipendenti.
2. Il-Korp ta' Superviżjoni għandu jahtar uffiċjal għall-konformità. L-uffiċjal għall-konformità jista' jkun persuna fiżika jew legali. L-Artikolu 12d(2) sa (7) għandu japplika għall-uffiċjal għall-konformità. L-awtorità regolatorja nazzjonali tista' togġezzjona għall-hatra tal-uffiċjal għall-konformità minhabba raġunijiet ta' nuqqas ta' indipendenza jew kapaċità professjonali.
3. L-uffiċjal għall-konformità għandu jkun responsabbli għal li:
  - a) jissorvelja l-implimentazzjoni tal-programm għall-konformità;
  - b) ihejji rapport annwali li jstipula l-miżuri li għandhom jittiehdu sabiex jiġi implimentat il-programm għall-konformità u jissottomettih lill-awtorità regolatorja nazzjonali;
  - c) jirrapporta lill-Korp ta' Superviżjoni u jressaq rakkomandazzjonijiet dwar il-programm għall-konformità u l-implimentazzjoni tiegħu;
  - d) jirrapporta lill-awtorità regolatorja nazzjonali dwar kwalunkwe relazzjonijiet kummerċjali u finanzjarji bejn l-impriża integrata vertikalmment u l-operatur tas-sistema ta' trażmissjoni.
4. L-uffiċjal għall-konformità għandu jressaq id-deċiżjonijiet proposti dwar il-pjan ta' investiment jew dwar l-investimenti individwali fin-network għall-awtorità regolatorja nazzjonali. Deċiżjonijiet bħal dawn għandhom jiġu pprezentati mhux aktar tard minn meta l-korp tat-tmexxija u/jew il-korp amministrattiv kompetenti tal-operatur tas-sistema ta' trażmissjoni jressquhom lill-Korp ta' Superviżjoni.

L-Erbgħa, 9 ta' Lulju 2008

5. L-uffiċjal għall-konformità għandu jinnotifika lill-awtorità regolatorja nazzjonali fil-każ li l-impriża integrata vertikament — fl-assemblea ġenerali jew permezz tal-votazzjoni tal-membri tal-Korp ta' Superviżjoni tagħha — tipprevjeni l-adozzjoni ta' deċiżjoni bir-riżultat li jiġu tardjati jew ma jithallewx isiru investimenti fin-network.

6. Il-kundizzjonijiet li jirregolaw il-mandat jew il-kundizzjonijiet ta' impjeg tal-uffiċjal għall-konformità għandhom ikunu suġġetti għall-approvazzjoni tal-awtorità regolatorja nazzjonali u għandhom jiżguraw l-indipendenza tal-uffiċjal għall-konformità.

7. L-uffiċjal għall-konformità għandu jirrapporta regolarment — b'mod orali jew bil-miktub — lill-awtorità regolatorja nazzjonali u għandu jkollu d-dritt li jirrapporta regolarment — b'mod orali jew bil-miktub — lill-Korp ta' Superviżjoni tal-operatur tas-sistema tat-trażmissjoni.

8. L-uffiċjal għall-konformità jista' jattendi għal-laqgħat kollha tal-korpi tat-tmexxija jew amministrattivi tal-operatur tas-sistema ta' trażmissjoni kif ukoll dawk tal-Korp ta' Superviżjoni u l-assemblea ġenerali. L-uffiċjal għall-konformità għandu jattendi għal-laqgħat kollha li jindirizzaw il-kwistjonijiet li ġejjin:

a) il-kundizzjonijiet ta' aċċess għan-network; kif definiti fir-Regolament (KE) Nru 1775/2005, b'mod partikulari dawk li jirrigwardjaw it-tariffi, is-servizzi ta' aċċess għal partijiet terzi, l-allokkazzjoni tal-kapaċità u l-immaniġġjar tal-konġestjoni, it-trasparenza, l-ibbilanċjar u s-swieq sekondarji;

b) proġetti mwettqa sabiex tiġi mħaddma, miżmuma u żviluppata s-sistema tat-trażmissjoni, inklużi l-investimenti fil-konnessjonijiet il-ġodda tat-trasport, fl-espansjoni tal-kapaċità u t-titjib tal-kapaċità eżistenti;

c) xiri u bejgħ ta' enerġija meħtieġa għat-thaddim tas-sistema tat-trażmissjoni.

9. L-uffiċjal għall-konformità għandu jimmoniterja l-konformità tal-operatur tas-sistema ta' trażmissjoni mal-Artikolu 10.

10. L-uffiċjal għall-konformità għandu jkollu aċċess għad-data u għall-uffiċċji kollha rilevanti tal-operatur tas-sistema ta' trażmissjoni u għat-tagħrif kollu meħtieġ sabiex iwettaq ix-xogħol assenjat lilu.

11. Wara l-approvazzjoni minn qabel tal-awtorità regolatorja nazzjonali, il-Korp ta' Superviżjoni jista' jkeċċi lill-uffiċjal għall-konformità.

12. L-obbligi tal-operatur tas-sistema ta' trażmissjoni u tal-impriża integrata vertikament, b'mod partikulari għal ftehim kummerċjali u finanzjarju bejn l-operatur tas-sistema ta' trażmissjoni u l-impriża integrata vertikament, għandhom jiġu notifikati biss lill-awtorità regolatorja nazzjonali mingħajr il-htieġa ta' approvazzjoni. Il-hatra u l-kundizzjonijiet tax-xogħol tal-management u tal-uffiċjal għall-konformità għandhom jiġu nnotifikati lill-awtorità regolatorja nazzjonali mingħajr il-htieġa ta' approvazzjoni.

Artikolu 12h

L-iżvilupp tan-network u s-setgħat biex jittiehdu deċiżjonijiet ta' investment

1. Kull sena, l-operaturi tas-sistema ta' trażmissjoni għandhom iressqu lill-awtorità regolatorja nazzjonali pjan ta' żvilupp tan-network fuq firxa ta' 10 snin ibbażat fuq provvista u domanda eżistenti u mbassra wara li jikkonsultaw il-partijiet interessati rilevanti kollha. Il-pjan għandu jinkludi miżuri effiċjenti sabiex tkun garantita l-adegwatezza tas-sistema u s-sikurezza tal-provvista.

L-Erbgħa, 9 ta' Lulju 2008

2. Il-pjanijiet tal-iżvilupp tan-network fuq firxa ta' għaxar snin għandhom, b'mod partikolari:

- a) jindika lill-partecipanti fis-suq l-infrastrutturi ewlenin ta' trażmissjoni li jehtieg jinbnew jew jittejbu matul l-għaxar snin li ġejjin.
- b) ikun fihom l-investimenti kollha li diġà ttiehdet deciżjoni dwarhom u jidentifikaw investimenti godda li jehtieg li jiġu mwettqa fit-tliet snin li ġejjin.
- c) jipprovdu perjodu ta' żmien għall-proġetti kollha ta' investment.

3. Meta jkun qed jelabora l-pjan ta' żvilupp tan-network fuq firxa ta' 10 snin, l-operatur tas-sistema ta' trażmissjoni għandu jagħmel tbassir raġonevoli dwar l-evoluzzjoni tal-produzzjoni, tal-provvista, tal-konsum u tal-skambju tiegħu ma' pajjiżi oħra, filwaqt li jikkunsidra l-pjani ta' investment għan-networks reġjonali u fuq l-UE kollha, kif ukoll il-pjani ta' investment għall-faċilitajiet ta' hżin u dawk għall-konverżjoni mill-ġdid f'gass tal-LNG.

4. L-awtorità regolatorja nazzjonali għandha tikkonsulta l-utenti attwali u potenzjali kollha tan-network dwar il-pjan ta' żvilupp tan-network fuq firxa ta' 10 snin b'mod miftuħ u trasparenti. Persuni jew impriżi li jiddikjaraw li huma utenti potenzjali jistgħu jiġu mitluba jagħtu prova ta' dawn id-dikjarazzjonijiet. L-awtorità għandha tippubblika r-riżultat tal-proċess ta' konsultazzjoni, b'mod partikolari l-htigijiet possibbli għall-investimenti.

5. L-awtorità regolatorja nazzjonali għandha teżamina jekk il-pjan ta' żvilupp tan-network fuq firxa ta' 10 snin ikoprix il-htigijiet kollha ta' investment identifikati waqt il-proċess ta' konsultazzjoni, u jekk huwiex konsistenti mal-pjan ta' żvilupp tan-network fuq firxa ta' 10 snin fuq medda Komunitarja msemmi fl-Artikolu 2c(1) tar-Regolament (KE) Nru 1775/2005. Jekk ikun hemm xi dubju dwar il-konsistenza mal-pjan ta' żvilupp tan-network fuq firxa ta' 10 snin fuq medda Komunitarja, l-awtorità regolatorja nazzjonali għandha tikkonsulta lill-Aġenzija. L-awtorità regolatorja nazzjonali tista' tobligha lill-operatur tas-sistema ta' trażmissjoni biex jemenda l-pjan tiegħu.

6. L-awtorità regolatorja nazzjonali għandha timmoniterja u tevalwa l-implimentazzjoni tal-pjan ta' żvilupp tan-network fuq firxa ta' 10 snin.

7. F'ċirkostanzi fejn l-operatur tas-sistema ta' trażmissjoni, sakemm mhux għal raġunijiet mhux fil-kontroll tiegħu, ma' jwettaqx investment, li skond il-pjan ta' żvilupp tan-network fuq firxa ta' 10 snin, kellu jiġi mwettaq fit-tliet snin ta' wara, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-awtorità regolatorja nazzjonali għandha l-obbligu li tiegħu għallinqas waħda minn dawn il-miżuri sabiex tiżgura li dan l-investment isir:

- a) titlob lill-operatur tas-sistema ta' trażmissjoni biex iwettaq dawn l-investimenti b'konformità mal-pjan finanzjarju annwali msemmi fl-Artikolu 12f, jew,
- b) torganizza proċedura ta' għoti ta' offerta lil kwalunkwe investitur għal dan l-investment.

Meta l-awtorità regolatorja nazzjonali tkun għamlet użu mis-setgħat tagħha skond il-punt (b), tista' tobligha lill-operatur tas-sistema ta' trażmissjoni biex jaċċetta dan li ġej:

- a) finanzjament minn parti terza,
- b) kostruzzjoni minn parti terza,
- c) il-bini tal-assi l-godda rispettivi,
- d) jopera l-assi l-ġdid rispettiv.

L-operatur tas-sistema ta' trażmissjoni għandu jipprovdi lill-investituri l-informazzjoni kollha meħtieġa biex jitwettaq l-investment, għandu jikkonnettja assi godda man-network ta' trażmissjoni u għandu, b'mod ġenerali, jagħmel l-aħjar sforzi tiegħu biex jiffaċilita l-implimentazzjoni tal-proġett ta' investment.

L-arranġamenti finanzjarji rilevanti għandhom ikunu suġġetti għall-approvazzjoni tal-awtorità regolatorja nazzjonali.

L-Erbgħa, 9 ta' Lulju 2008

8. Fil-każ li l-awtorità regolatorja nazzjonali tagħmel użu mis-setgħat tagħha skond il-paragrafu 7, ir-regolamenti rilevanti tat-tariffi għandhom ikopru l-ispejjeż ta' dawn l-investimenti.

Artikolu 12i

Setgħat ta' teħid ta' deċiżjoni fir-rigward tal-konnessjoni tal-faċilitajiet ta' hżin, tal-faċilitajiet għall-konverżjoni mill-ġdid f'gass tal-LNG, u tal-konsumaturi industrijali man-network ta' trażmissjoni

1. L-operaturi tas-sistema ta' trażmissjoni għandhom jistabbilixxu u jippublikaw proċeduri u tariffi trasparenti u effiċjenti għall-konnessjoni mhux diskriminatorja tal-faċilitajiet ta' hżin, tal-faċilitajiet għall-konverżjoni mill-ġdid f'gass tal-LNG, u tal-konsumaturi industrijali man-network ta' trażmissjoni. Il-proċeduri għandhom ikunu suġġetti għall-approvazzjoni tal-awtorità regolatorja nazzjonali.

2. L-operaturi tas-sistema ta' trażmissjoni m'għandhomx ikunu intitolati li jirrifjutaw il-konnessjoni ta' faċilità ġdida ta' hżin, ta' faċilità għall-konverżjoni mill-ġdid f'gass tal-LNG, u ta' konsumatur industrijali fuq il-baži ta' limitazzjonijiet futuri possibbli għall-kapaċitajiet disponibbli tan-network jew ta' spejjeż addizzjonali marbuta maż-żieda meħtieġa fil-kapaċità. L-operatur tas-sistema ta' trażmissjoni għandu jiżgura kapaċità suffiċjenti għad-dhul u l-hruġ tal-konnessjoni ġdida.

3. L-operaturi tas-sistema ta' trażmissjoni għandhom jikkonċedu u jieħdu hsieb tal-ġestjoni tal-aċċess għall-grid lill-parti terza, speċjalment l-aċċess għall-operaturi godda tas-suq u produkturi tal-bjogass skond ir-regoli ta' sigurtà tan-network.

KAPITOLU IVb

Artikolu 12j

Klawżola ta' reviżjoni

1. L-Aġenzija għandha, mhux aktar tard minn ... (*), tressaq lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill, rapport dettaljat li jispjega sa fejn ir-rekwiżiti tas-separazzjoni skond din id-Direttiva kienu ta' suċċess biex jiżguraw indipendenza shiħa u effettiva tal-operaturi tas-sistema ta' trażmissjoni.

2. Għall-iskop tal-evalwazzjoni ta' dan skond il-paragrafu 1, l-Aġenzija għandha tikkunsidra b'mod partikulari l-kriterji li ġejjin: aċċess ġust u mhux diskriminatorju għan-network, regolamentazzjoni effettiva, l-iżvilupp tan-network, investimenti u inċentivi mhux mghawġa għall-investment, l-iżvilupp ta' infrastruttura ta' interkonnessjoni, u s-sikurezza tas-sitwazzjoni tal-provvista fil-Komunità.

3. Il-Kummissjoni għandha, mhux aktar tard minn ... (*), tippreżenta lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill, rapport dettaljat li jagħti idea tal-fattibilità tal-ħolqien ta' operatur wieħed għas-sistema ta' trażmissjoni Ewropea u tanalizza l-ispejjeż u l-benefiċċji fir-rigward ta' b'mod speċjali drittijiet ta; propjetà, l-integrazzjoni tas-suq kif ukoll l-operazzjoni effettiva u sigura tan-network tat-trażmissjoni. Ir-rapport għandu jiġi mfassal b'konsultazzjoni ma' dawk involuti b'mod partikolari l-operaturi tas-sistema tat-trażmissjoni u l-Aġenzija.

4. Fejn ikun xieraq, u b'mod partikulari fil-każ fejn ir-rapport dettaljat imsemmi fil-paragrafu 1 jiddetermina li l-konidzzjonijiet imsemmija fil-paragrafu 2 ma ġewx garantiti fil-prattika, il-Kummissjoni għandha tressaq proposti lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill sabiex tkun żgurata l-indipendenza shiħa u effettiva tal-operaturi tas-sistema ta' trażmissjoni qabel ... (**).

(*) Hames snin wara d-dhul fis-seħħ tad-Direttiva .../.../KE[li temenda d-Direttiva 2003/55/KE dwar ir-regoli komuni għas-suq intern fil-qasam tal-gass naturali].

(**) Seba' snin wara d-dhul fis-seħħ tad-Direttiva .../.../KE[li temenda d-Direttiva 2003/55/KE dwar ir-regoli komuni għas-suq intern fil-qasam tal-gass naturali]."

L-Erbgħa, 9 ta' Lulju 2008

(13) L-Artikolu 13 *ghandu jiġi* emendat kif ġej:

(a) Fil-paragrafu 2(c), *ghandha tizzied* is-sentenza li ġejja wara l-ewwel sentenza:

“Sabiex jitwettqu dawn il-kompiti, l-operatur tas-sistema ta' distribuzzjoni *ghandu jkollu* għad-dispożizzjoni tiegħu r-riżorsi necessarji, inklużi dawk umani, tekniċi, finanzjarji u fiżiċi.”

(b) Il-paragrafu 2(d) *ghandu jiġi* emendat kif ġej:

i) l-ahħar sentenza *ghandha tiġi* emendata kif ġej:

“Rapport ta' kull sena, li jindika l-miżuri li jkunu ttiehdu, *ghandu jingħata* mill-persuna jew korp responsabbli għas-sorveljanza tal-programm ta' konformità, minn issa 'l qudde “l-uffiċjal għall-konformità”, lill-awtorità regolatorja msemmija fl-Artikolu 24a(1) u *ghandu jiġi* ppubblikat.”

ii) *ghandha tiddaħhal* is-sentenza li ġejja:

“L-uffiċjal għall-konformità *ghandu jkun* kompletament indipendenti u *ghandu jkollu* aċċess għat-tagħrif kollu necessarju dwar l-operatur tas-sistema ta' distribuzzjoni u dwar kwalunkwe kumpanija affiljata sabiex iwettaq il-kompitu tiegħu.”

c) *l-paragrafu li ġej* *ghandu jizzied*:

“3. Fejn l-operatur tas-sistema ta' distribuzzjoni jiffirma parti minn impriża integrata vertikament, l-Istati Membri *ghandhom jiżguraw* li l-attivitajiet tal-operatur tas-sistema tad-distribuzzjoni jiġi sorveljat sabex ma jkunx jista' japprofitta ruħu mill-integrazzjoni vertikali tiegħu biex ixekkel il-kompetizzjoni. B'mod partikolari, l-operaturi tas-sistemi ta' distribuzzjoni li huma integrati vertikament ma *ghandhomx*, fil-komunikazzjoni u l-branding, johlqu konfużjoni fir-rigward tal-identità separata tal-fergħa ta' forniment tal-impriża integrata vertikament.”

(14) L-Artikolu 15 *ghandu jinbidel* b' li ġej:

“Artikolu 15

Operatur kombinat

Din id-direttiva ma *ghandhiex tipprevjeni* t-tħaddim ta' sistema kkombinata tat-trażmissjoni, LNG, hżin u distribuzzjoni, sakemm din tikkonforma għal kull waħda mill-attivitajiet tagħha, mad-dispożizzjonijiet applikabbli tal-Artikolu 7 u ||l-Artikolu 13(1).”

(15) *Għandu jiddaħhal l-Artikolu li ġej*:

“Artikolu 18a

Aċċess għall-facilitajiet LNG

1. *Għall-organizzazzjoni tal-aċċess għall-facilitajiet LNG għandha tapplika jew il-proċedura għall-aċċess regolat, jew il-proċedura għall-aċċess innegozjat imsemmija fil-paragrafu 2. Dawn il-proċeduri għandhom joperaw skond kriterji oġġettivi, trasparenti u mhux diskriminatorji. L-awtoritajiet regolatorji nazzjonali għandhom jaraw li jkun hemm konformità ma' dawn il-kriterji.*

L-Istati Membri *ghandhom jiddeċiedu* dwar il-proċedura applikabbli għall-aċċess ibbażata fuq kriterji definiti u ppubblikati. Dawn il-kriterji b'mod partikolari *ghandhom jindirizzaw* il-kwistjoni jekk il-kompetizzjoni bejn il-facilitajiet LNG issir fis-suq relevanti, u jekk l-aċċess għall-LNG jkun irrangat permezz ta' operatur indipendenti tal-infrastruttura li jipprovi aċċess miftuħ. L-awtoritajiet regolatorji nazzjonali *ghandhom jimmoniterjaw l-osservanza ta' dawn il-kriterji* u johlqu fil-pubbliku, jew inkella jobligaw lill-operaturi tas-sistema tal-hżin li jagħmlu pubbliku, liema facilitajiet LNG, jew liema partijiet minnhom, huma offruti skond il-proċedura ta' aċċess negozjat msemmija fil-paragrafu 2.

L-Erbgħa, 9 ta' Lulju 2008

(17) L-Artikolu 22 għandu jinbidel b'dan li ġej:

“Artikolu 22

Infrastruttura ġdida

1. Infrastrutturi maġġuri godda tal-gass, jiġifieri interkonnetturi bejn l-Istati Membri, faċilitajiet ta' hżin u ta' LNG jistgħu, fuq talba, jiġu eżentati, għal perjodu ta' żmien **definit**, mid-dispożizzjonijiet tal-Artikoli 7, 18, 19 u 20, u l-Artikoli 24c(4), (5) u (6) taht il-kundizzjonijiet li ġejjin:

- a) l-investment għandu jtejjeb il-kompetizzjoni fil-fornitura tal-gass u jtejjeb is-sigurtà tal-fornitura;
- b) il-livell tar-riskju għall-investment huwa tali li l-investment ma jsirx kemm-il darba ma tinghatax eżenzjoni;
- c) l-infrastruttura għandha tkun il-proprjetà ta' persuna naturali jew legali li hija separata għall-inqas ai termini tal-forma legali tagħha, mill-operatur tas-sistema li fis-sistemi tiegħu sejra tinbena dik l-infrastruttura;
- d) il-piżijiet jiġu imposti fuq l-utenti ta' dik l-infrastruttura;
- e) l-eżenzjoni mhix detrimetali għall-kompetizzjoni jew għall-funzjonar effettiv tas-suq intern tal-gass jew il-funzjonar effettiv tas-sistema regolata li l-infrastruttura hija mqabbdha magħha.

f) il-proġett hu ta' interess Ewropew u ta' mill-inqas jaqbeż fruntiera nazzjonali waħda fi hdan l-Unjoni Ewropea.

2. Il-paragrafu 1 għandu japplika ukoll għal żidiet sinifikanti fl-kapaċità ta' infrastrutturi eżistenti u għal modifiki ta' tali infrastrutturi li jippermettu l-iżvilupp ta' **kwantitajiet miżjuda u addizzjonali**.

3. L-awtorità regolatorja **nazzjonali** msemmija fil-Kapitolu VIa tista', skond il-każ, tiddeciedi dwar l-eżenzjonijiet imsemmija fil-paragrafi 1 u 2. Fejn l-infrastruttura kkonċernata tkun tinsab fit-territorju ta' aktar minn Stat Membru wiehed, l-Aġenzija għandha teżerċita l-kompiti kkonferiti fuq l-awtorità regolatorja minn dan l-Artikolu. **Id-deċiżjoni tal-Aġenzija għandha tkun soġġetta għal konsultazzjoni li ssir minn qabel mal-awtoritajiet regolatorji nazzjonali rilevanti u l-applikant.**

Eżenzjoni tista' tkopri l-kapaċità kollha **ċerti partijiet speċifiċi** minnha tal-infrastruttura l-ġdida, jew l-infrastruttura eżistenti b'kapaċità miżjuda b'mod sinifikanti.

Meta tittiehed deċiżjoni li tingħata eżenzjoni, għandu jitqies, fuq bażi ta' kull każ individwalment, għall-htieġa li jiġu imposti l-kundizzjonijiet rigward id-durata tal-eżenzjoni u l-aċċess mhux diskriminatorju għall-infrastruttura. Meta tittiehed deċiżjoni rigward dawk il-kundizzjonijiet, għandhom jitqiesu b'mod partikolari l-kapaċità żejda li għandha tinbena jew il-modifika tal-kapaċità eżistenti, il-medda ta' żmien prevista għall-proġett u ċ-ċirkostanzi nazzjonali.

Qabel ma tagħti eżenzjoni, l-awtorità regolatorja **nazzjonali** għandha tiddeciedi dwar ir-regoli u l-mekkaniżmi għall-amministrazzjoni u l-allokazzjoni tal-kapaċità **li jistgħu, jekk hemm bżonn, ikunu emendati matul il-perjodu li fih l-infrastruttura tkun eżentata mid-dispożizzjonijiet hawn fuq imsemmija, biex b'hekk isiru aġġustamenti tal-htigijiet ekonomiċi u tas-suq rilevanti**. Ir-regoli għandhom jesigū li l-utenti kollha potenzjali tal-infrastruttura jkunu mistidnin jindikaw l-interess tagħhom fil-kapaċità tal-kuntrattar qabel ma tiġi allokata l-kapaċità għall-infrastruttura l-ġdida, inkluż għall-użu proprju. L-awtorità regolatorja għandha tesigi li r-regoli għall-ġestjoni tal-kongestjoni jinkludu l-obbligju li tinbiegħ kapaċità ġdida fis-suq, u għandha tesigi li l-utenti tal-faċilità jkunu intitolati jikkummerċjaw il-kapaċitajiet kuntrattati tagħhom fuq is-suq sekondarju. Fl-analiżi tagħha tal-kriterji msemmija fil-paragrafu 1(a), (b) u (e), l-awtorità regolatorja **nazzjonali** għandha tqis ir-riżultati tal-proċedura tal-allokazzjoni ta' kapaċità, **fejn partijiet terzi wrew impenn sod**.

Id-deċiżjoni dwar l-eżenzjoni, li tinkludi kwalunkwe mill-kundizzjonijiet imsemmija fit-tieni subparagrafu, għandha tkun motivata u ppubblikata kif jixraq.

4. L-awtorità regolatorja *nazzjonali* għandha tibghat lill-Kummissjoni minnufih kopja ta' kull talba għal eżenzjoni. Id-deċiżjoni għandha tiġi notifikata minghajr dewmien, mill-awtorità kompetenti lill-Kummissjoni, flimkien mal-informazzjoni rilevanti kollha rigward id-deċiżjoni. Din l-informazzjoni tista' tinghata lill-Kummissjoni f'forma aggregata, li tippermetti lill-Kummissjoni tasal għal deċiżjoni fuq bażi tajba. B'mod partikolari, l-informazzjoni għandu jkun fiha:

- a) ir-raġunijiet dettaljati li abbażi tagħhom l-awtorità regolatorja *nazzjonali* tat **jew irrifjutat** l-eżenzjoni **flimkien mar-referenza għall-Artikolu speċifiku li fuqu ttiehdet din id-deċiżjoni**, inkluża l-informazzjoni finanzjarja li tiġġustifika l-htieġa għall-eżenzjoni;
- b) l-analiżi li tikun saret dwar l-effett fuq il-kompetizzjoni u l-operat effettiv tas-suq intern tal-gass li jirriżultaw mill-ghotja tal-eżenzjoni;
- c) ir-raġunijiet għall-perjodu ta' żmien u s-sehem tal-kapaċità totali tal-infrastruttura tal-gass in kwistjoni li għaliha nġhatat l-eżenzjoni;
- d) fkaż li l-eżenzjoni tirrigwarda interkonnettur, ir-riżultat tal-konsultazzjoni mal-awtoritajiet regolatorji kkonċernati;
- e) il-kontribut tal-infrastruttura għad-diversifikazzjoni tal-provvista tal-gass.

5. Fi żmien xahrejn wara li tkun rċeviet notifika, il-Kummissjoni tista' tiehu deċiżjoni li tirrikjedi lill-awtorità regolatorja *nazzjonali* temenda jew *tirrevoka* d-deċiżjoni li tinghata eżenzjoni. Dak il-perjodu għandu jibda l-ghada tal-wasla tan-notifika. Il-perjodu ta' xahrejn jista' jiġi estiż b'xahrejn oħra fejn il-Kummissjoni tehtieg informazzjoni addizzjonali. Dak il-perjodu addizzjonali għandu jibda l-ghada tal-wasla tal-informazzjoni addizzjonali kollha. Dan il-perjodu jista' jiġi estiż bil-kunsens kemm tal-Kummissjoni kif ukoll tal-awtorità regolatorja *nazzjonali*. Meta l-informazzjoni mitluba ma tkunx giet ipprovduta fil-perjodu stipulat fit-talba, in-notifika għandha titqies li giet irtirata jekk, sakemm qabel l-iskadenza ta' dak il-perjodu, dan ma jkunx gie estiż bil-kunsens kemm tal-Kummissjoni kif ukoll tal-awtorità regolatorja *nazzjonali*, u sakemm l-awtorità regolatorja *nazzjonali*, fi stqarrija raġunata kif xieraq, ma tkunx informat lill-Kummissjoni li tikkunsidra li n-notifika hija kompluta.

L-awtorità regolatorja għandha tikkonforma mad-deċiżjoni tal-Kummissjoni biex temenda jew tirtira d-deċiżjoni ta' eżenzjoni fi żmien erba' ġimgħat, u għandha tinforma lill-Kummissjoni skond dan.

Il-Kummissjoni għandha tippreserva l-kunfidenzjalità ta' informazzjoni kummerċjalment sensitiva.

■ *Id-deċiżjoni dwar eżenzjoni* tal-Kummissjoni ta' ■ ma għandhiex tibqa' fis-seħh sentejn wara l-adozzjoni tagħha jekk, sa dak iż-żmien, il-bini tal-infrastruttura ma jkunx għadu beda, u hames snin wara l-adozzjoni tagħha jekk, l-infrastruttura ma tkunx saret operazzjonali **hames snin wara li jkun hargu d-deċiżjonijiet u l-awtorizzazzjonijiet nazzjonali u reġjonali kollha, sakemm l-ittardjar ma jkunx ġej minn ċirkostanzi lil hinn mill-kontroll tal-persuna li giet mogħtija l-eżenzjoni.**

6. *L-eżenzjonijiet imsemmija fil-paragrafu 1 għandhom japplikaw awtomatikament għall-eżenzjonijiet mġhotija skond dan l-Artikolu fid-... (*)*. Il-kundizzjonijiet sabiex tkun approvata eżenzjoni mogħtija skond dan l-Artikolu ma jistgħux jinbidlu b'mod retrospettiv minghajr ftehim bejn il-partijiet kollha kkonċernati.

(*) *Id-data tad-dhul fis-seħh tad-Direttiva .../.../KE [li temenda d-Direttiva 2003/55/KE rigward ir-regoli komuni għas-suq internazzjonali tal-gass naturali]...*

L-Erbgħa, 9 ta' Lulju 2008

(18) Il-kapitolu li ġej *għandu* jiddahhal wara l-Artikolu 24:

“KAPITOLU VIa

AWTORITAJIET REGOLATORJI NAZZJONALI

Artikolu 24a

Haġra u indipendenza tal-awtoritajiet regolatorji

1. Kull Stat Membru għandu jahtar awtorità regolatorja nazzjonali waħda.
2. *Kull Stat Membru għandu jggarantixxu l-indipendenza tal-awtorità regolatorja nazzjonali u jiżgura li teżerċita l-poteri tagħha b'mod imparzjali u trasparenti. Għal dan il-għan, Stat Membru għandu jiżgura li, meta twettaq il-kompiti regolatorji kkonferiti fuqha permezz ta' din id-Direttiva u ta' **leġiżlazzjoni oħra rilevanti**, l-awtorità regolatorja nazzjonali tkun distinta legalment u indipendenti funzjonalment minn kull entità oħra pubblika jew privata, u li l-persunal tagħha u l-persuni responsabbli għall-ġestjoni tagħha jaġixxu indipendentement minn kull interess tas-suq u ma jippruvawx ifittxu jew jiehdu istruzzjonijiet **diretti** minn kwalunkwe gvern jew entità pubblika jew privata **meta jwettqu funzjonijiet regolatorji**.*
3. Sabiex tithares l-indipendenza tal-awtorità regolatorja nazzjonali, l-Istati Membri għandhom b'mod partikolari jiżguraw li:
  - a) l-awtorità regolatorja għandha personalità legali, awtonomija **finanzjarja**, u riżorsi umani u finanzjarji biżżejjed biex twettaq id-dmirijiet tagħha;
  - b) **il-membri tal-bord tal-awtorità regolatorja nazzjonali jinhatru** għal perjodu fiss li ma jistax jiġġedded ta' mhux inqas minn hames snin iżda mhux aktar minn seba' snin u għall-ewwel mandat, dan il-perjodu għandu jkun ta' sentejn u nofs għal nofs il-membri. Il-membri għandhom jitnehhew mill-inkarigu tagħhom matul il-mandat tagħhom biss jekk ma jibqgħux jissodisfaw il-kundizzjonijiet stabbiliti f'dan l-Artikolu jew jekk i **kunu hatja ta' kondotta hażina serja taht il-liġi nazzjonali; u**
  - c) **il-htigijiet baġitarji tal-awtorità regolatorja nazzjonali huma koperti mid-dhul dirett mill-kompiti tas-suq tal-enerġija.**

Artikolu 24b

L-għanijiet ta' politika tal-awtorità regolatorja nazzjonali

Fit-tweġiq tal-kompiti regolatorji speċifikati f'din id-Direttiva, l-awtorità regolatorja nazzjonali għandha tiehu l-miżuri kollha raġonevoli għall-ksib ta' dawn l-għanijiet:

- a) il-promozzjoni, f'kooperazzjoni mill-qrib *mal-Kummissjoni*, l-Aġenzij, l-awtoritajiet regolatorji nazzjonali ta' Stati Membri oħrajn ||, ta' suq intern tal-gass li jkun kompetittiv, sikur u ambjentalment sostenibbli fi hdan il-Komunità, u ftuh effettiv fis-suq għall-konsumaturi u l-fornituri kollha tal-Komunità, **u li jkun żgurat li n-networks tal-forniment tal-enerġija joperaw b'mod effettiv u ta' min joqgħod fuqhom, filwaqt li jiġu meqjusa l-oġġettivi fuq medda twila ta' żmien;**
- b) l-iżvilupp ta' swieq || kompetittivi u li jiffunzjonaw tajjeb fil-Komunità sabiex jinkiseb l-għan imsemmi fil-punt (a);
- c) it-tnehhija ta' **kwalunkwe** restrizzjonijiet fuq il-kummerċ fil-gass naturali bejn l-Istati Membri, inkluż l-iżvilupp ta' kapacitajiet xierqa ta' trażmissjoni transkonfinali li jilqgħu d-domanda, **u jtejbu** l-integrazzjoni ta' swieq nazzjonali **biex ikun faċilitat il-fluss liberu tal-gass naturali madwar il-Komunità;**

L-Erbgħa, 9 ta' Lulju 2008

- d) li jiġi żgurat **bl-aktar mod effettiv mil-lat ta' spejjeż**, l-iżvilupp ta' sistemi **ta' network orjentati lejn il-konsumatur**, sikuri, effiċjenti u ta' min joqgħod fuqhom, li jippromwovu l-adeqgatezza tas-sistema **filwaqt li jiżguraw l-effiċjenza fl-enerġija u l-integrazzjoni ta' enerġiji rinnovabbli (eż. il-bijogass) fuq skala kbira u żgħira u produzzjoni mqassma kemm filn-networks ta' trażmissjoni kif ukoll f'dawk ta' distribuzzjoni;**
- e) **li jiġi faċilitat l-aċċess għan-network, b'mod partikulari billi jitneħħew l-ostakoli li jistgħu jipprevjenu l-aċċess għal dawk li jidhlu godda fis-suq u għall-enerġiji rinnovabbli;**
- f) li jiġi żgurat li l-operaturi tan-network jingħataw incentivi xierqa, kemm fit-tul kif ukoll fiż-żmien qasir, li jżidu l-effiċjenza fil-prestazzjoni tan-network u jinkoraġġixxu l-integrazzjoni tas-suq;
- g) li **jiġu żgurati benefiċċji għall-konsumaturi permezz tal-funzjonament effiċjenti tas-suq nazzjonali tagħhom**, u li tiġi promossa kompetizzjoni effettiva f'kooperazzjoni mal-awtoritajiet dwar il-kompetizzjoni **kif ukoll li tkun żgurata l-protezzjoni tal-konsumatur;**
- h) **li jkun hemm kontribut għal standards għoljin tas-servizz pubbliku għall-gass naturali, għall-protezzjoni ta' klijenti vulnerabbli, u għajjnuna sabiex ikunu żgurati li l-miżuri għall-protezzjoni tal-konsumatur stipulati fl-Anness A jkunu effettivi;**
- i) **l-armonizzazzjoni ta' proċessi meħtieġa għall-iskambjar ta' data.**

Artikolu 24c

Dmirijiet u setgħat tal-awtorità regolatorja nazzjonali

1. L-awtorità regolatorja nazzjonali għandu jkollha d-dmirijiet li ġejjin **li għandhom jitwettqu fejn xieraq f'konsultazzjoni mill-qrib mal-entitajiet Komunitarji jew nazzjonali rilevanti oħra, mal-operaturi tas-sistema ta' trażmissjoni kif ukoll ma' partijiet kkonċernati oħra u mingħajr hsara għall-kompetenzi speċifiċi tagħhom:**
- a) tiżgura l-konformità tal-operaturi tas-sistema ta' trażmissjoni u ta' distribuzzjoni, u fejn rilevanti tal-proprietarji tas-sistema rilevanti, kif ukoll ta' kwalunkwe impriża tal-gass naturali, mal-obbligi tagħhom skond din id-Direttiva u leġiżlazzjoni oħra rilevanti tal-Komunità, inkluż f'dak li għandu x'jaqsam ma' kwistjonijiet transkonfinali;
- b) **tikkopera** dwar kwistjonijiet transkonfinali mal-awtorità regolatorja nazzjonali jew mal-awtoritajiet ta' Stati Membri oħrajn **u tal-Aġenzija , kif ukoll tiżgura li jkun hemm biżżejjed kapacià tal-interkonnnessjoni bejn l-infrastrutturi ta' trażmissjoni sabiex jissodisfaw l-evalwazzjoni shiħa u effiċjenti tas-suq u l-kriterji tas-sigurtà tal-provvista tal-gass mingħajr diskriminazzjoni bejn impriži ta' forniment fi Stati Membri differenti;**
- c) tikkonforma ma' u timplimenta, **kwalunkwe deċiżjoni li torbot** tal-Kummissjoni u tal-Aġenzija ||;
- d) tirrapporta kull sena **lill-Kummissjoni u lill-awtoritajiet rilevanti tal-Istati Membri, u lill-Aġenzija** dwar l-attività tagħha u l-qadi tad-dmirijiet tagħha. Dawn ir-rapporti għandhom ikopru l-passi kollha li ttiehdu u r-riżultati li nkisbu fir-rigward ta' kull wiehed mill-kompiti elenkati f'dan l-Artikolu;
- e) **tissorvelja l-konformità mar-rekwiżiti ta' separazzjoni skond din id-Direttiva u leġiżlazzjoni Komunitarja rilevanti oħra u tiżgura li ma jkunx hemm kontrosussidji bejn it-trażmissjoni, id-distribuzzjoni, il-ħżin, l-LNG u l-attivitàtajiet tal-forniment kull ukoll tiżgura li d-distribuzzjoni u t-tariffi ta' trażmissjoni jkunu stabbiliti sew minn qabel il-perjodi rilevanti li matulhom japplikaw;**
- f) tirrevedi l-pjanijiet ta' investiment tal-operaturi tas-sistema ta' trażmissjoni, u tipprovdi fir-rapport annwali tagħha valutazzjoni tal-pjan ta' investiment tal-operaturi tas-sistema ta' trażmissjoni fir-rigward tal-konsistenza tiegħu mal-pjan tal-iżvilupp tan-network madwar l-Ewropa fuq firxa ta' għaxar snin kif imsemmi fl-Artikolu 2c tar-Regolament (KE) Nru 1775/2005; **il-pjanijiet ta' investiment tal-operaturi tas-sistema ta' trażmissjoni għandhom jiżguraw li l-ħiliet u n-numru tal-persunal ikunu biżżejjed biex jintlaħqu l-obbligi tas-servizz; jekk il-pjanijiet ta' investiment ma jiġux onorati, għandhom jiġu imposti sanzjonijiet proporzjonati fuq l-operatur tas-sistema ta' trażmissjoni skond il-linji gwida mahruġa mill-Aġenzija;**

L-Erbgħa, 9 ta' Lulju 2008

- g) **tapprova l-pjanijiet ta' investment annwali tal-operaturi tas-sistema ta' trażmissjoni;**
- h) **tissorvelja l-konformità mas-sigurtà u l-affidabilità tan-network, twaqqaf jew tapprova standards u rekwiżiti għall-kwalità tas-servizz u tal-provvista u tirrevedi l-prestazzjonijiet għall-kwalità tas-servizz u tal-forniment, tar-regoli dwar is-sigurtà u l-affidabilità tan-network;**
- i) **tissorvelja l-livell ta' trasparenza, li tiżgura l-konformità tal-operaturi tan-network mal-obbligi ta' trasparenza;**
- j) **tissorvelja l-livell ta' ftuh fis-suq u ta' kompetizzjoni fil-livelli ta' bejgħ bl-ingrossa u bl-imnut, inklużi boroż tal-gass naturali, prezzijiet għall-bejgħ fid-djar, rati għall-bdil tal-fornitur, rati ta' diskonnessjoni u lmenti mill-utenti privati f'format miftiehem, kif ukoll kwalunkwe tixkil jew restrizzjoni tal-kompetizzjoni f'kooperazzjoni mal-awtoritajiet dwar il-kompetizzjoni nazzjonali, inkluż billi ttiprovdi kull tagħrif rilevanti, filwaqt li tgħaddi l-każijiet rilevanti lill-awtoritajiet dwar il-kompetizzjoni rilevanti;**
- k) **tissorvelja l-okkorrenza ta' prattiki kuntrattwali restrittivi, inklużi dispożizzjonijiet ta' esklussività, li jistgħu jfixxlu jew inaqqsu l-għażla tal-klijenti mhux domestiċi li simultanament jagħmlu kuntratti ma' aktar minn fornitur wieħed u, fejn ikun xieraq, tgħarraf lill-awtoritajiet nazzjonali tal-kompetizzjoni dwar dik il-prattika;**
- l) **fir-rigward sħiħ tad-dispożizzjonijiet tat-Trattat, li jhegġeg il-ftehim dwar bażi fuq tul ta' żmien twil bejn il-konsumaturi u l-fornituri tal-enerġija li jikkontribwixxu għat-titjib tal-produzzjoni u d-distribuzzjoni tal-enerġija u, fl-istess hin, jippermettu lill-konsumatur li jaqsam il-benefiċċji li jirriżultaw, sakemm ftehim bħal dawn ikunu jistgħu jikkontribwixxu għal livell ottimali ta' investment fis-settur tal-enerġija;**
- m) **tissorvelja ż-żmien li jittiehed mill-imprizi ta' trażmissjoni u ta' distribuzzjoni biex isiru konnessjonijiet u tiswijiet; u timponi sanzjonijiet skond il-linji gwida mahruġa mill-Aġenzija jekk dan iż-żmien jinqabeż mingħajr raġuni valida;**
- n) **tissorvelja l-kundizzjonijiet tal-aċċess għall-facilitajiet ta' hżin, u servizzi oħrajn anċillari kif previst fl-Artikolu 19;**
- o) **bla hsara għall-kompetenza ta' awtoritajiet regolatorji nazzjonali oħra, tiżgura standards għoljin tas-servizz pubbliku għall-gass naturali, thares lill-klijenti vulnerabbli u tara li l-miżuri ta' harsien tal-konsumatur stabbiliti fl-Anness A jkunu effettivi u infurzati;**
- p) **tippubblika rakkomandazzjonijiet, talanqas kull sena, dwar il-konformità tat-tariffi tal-forniment mal-Artikolu 3 għandha tingħata attenzjoni xierqa f'dawn ir-rakkomandazzjonijiet għall-impatt dwar l-operat tas-suq ta' prezzijiet regolati (prezzijiet bl-ingrossa u prezzijiet għall-utenti aħharja);**
- q) **tiżgura l-aċċess effettiv u ugwali għad-data dwar il-konsum tal-klijent inkluża data dwar prezzijiet u kwalunkwe spiża oħra relatata għall-partecipanti fis-suq, l-applikazzjoni ta' format armonizzat li jinftiehem b'mod faċli għal din id-data dwar il-konsum, pagament minn qabel adegwat li jirrifletti l-konsum reali u l-aċċess fil-pront għall-klijenti kollha għal din id-data skond il-punt (h) tal-Anness A;**
- r) **tissorvelja l-implimentazzjoni tar-regoli marbuta mar-rwoli u r-responsabbiltajiet tal-operaturi tas-sistema ta' trażmissjoni, tal-operaturi tas-sistema ta' distribuzzjoni, il-fornituri u l-klijenti u ta' partijiet oħrajn fis-suq skond l-Artikolu 8b tar-Regolament (KE) Nru 1775/2005;**
- s) **tiffissa jew tapprova t-tariffi tal-aċċess għan-network u tippubblika l-metodoloġija użata biex jiġu stabbiliti t-tariffi;**
- t) **tiżgura t-trasparenza ta' ċaqliq fil-prezzijiet bl-ingrossa;**
- u) **tissorvelja l-applikazzjoni tajba tal-kriterji li jiddeterminaw jekk faċilità ta' hżin taqax taht l-Artikolu 19(3) jew ||(4).**

||

2. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-awtoritajiet regolatorji *nazzjonali* jingħatawllhom is-setgħat li jippermettulhom iwettqu d-dmirijiet imsemmija fil-paragrafu 1 || b'mod effiċjenti u mhaffef. Għal dan il-għan, l-awtorità regolatorja *nazzjonali* għandu jkollha, *inter alia*, || is-setgħat li:

- a) || tohroġ deċiżjonijiet li jorbtu lill-impriża tal-gass;
- b) || tagħmel investigazzjonijiet tas-swieq tal-gass oerprattivi, flimkien mal-awtorità nazzjonali tal-kompetizzjoni, u li tiddeċiedi, || dwar kwalunkwe miżuri xierqa meħtieġa u proporzjonati għall-promozzjoni ta' kompetizzjoni effettiva u sabiex jiġi żgurat it-thaddim xieraq tas-suq, inklużi l-programmi għar-rilaxx tal-gass;
- c) || titlob għal kwalunkwe informazzjoni mill-impriża tal-gass naturali li tkun rilevanti għall-qadi tad-dmirijiet tagħha;
- d) || timponi sanzjonijiet effettivi, xierqa u diżwassivi fuq impriża tal-gass naturali li ma jikkonformawx mal-obbligi tagħhom skond din id-Direttiva jew ma' kwalunkwe deċiżjoni tal-awtorità regolatorji *nazzjonali* a jew tal-Aġenzija; **jew li tipproponi lil entità kompetenti biex timponi dawn is-sanzjonijiet; apparti dan, timponi, jew tipproponi li timponi multi sa 10 % tal-fatturat annwali tal-operatur tas-sistema ta' trażmissjoni lill-operatur tas-sistema ta' trażmissjoni jew lill-impriża integrati vertikalment, skond il-każ, talli ma jkunux ikkonformaw mal-obbligi rispettivi tagħhom skond din id-Direttiva;**
- e) || jkollha d-drittijiet xierqa ta' investigazzjoni, u setgħat rilevanti biex tagħti struzzjonijiet dwar is-soluzzjoni ta' tilwim skond il-paragrafi 8 u 9;
- f) || tiegħu l-karigu li tapprova miżuri ta' harsien kif jissema fl-Artikolu 26.

3. *Minbarra l-kompiti u s-setgħat mogħtija lilha mill-paragrafi 1 u 2, meta l-operatur tas-sistema ta' trażmissjoni ikun ġie magħżul skond il-Kapitolu IVa, l-awtorità regolatorja nazzjonali għandha tingħata inter alia s-setgħat u l-kompiti li ġejjin:*

- a) *timponi sanzjonijiet inklużi multi skond il-paragrafu 2(d) għal imġiba diskriminatorja favur l-impriża integrata vertikalment;*
- b) *tissorvelja l-komunikazzjonijiet bejn l-operatur tas-sistema ta' trażmissjoni u l-impriża integrata vertikalment sabiex tiżgura konformità mal-operatur tas-sistema ta' trażmissjoni mal-obbligi tagħha;*
- c) *topera bħala awtorità ta' soluzzjoni tat-tilwim bejn impriża integrata vertikalment u l-operatur tas-sistema ta' trażmissjoni fir-rigward ta' kull ilment imressaq skond il-paragrafu 8;*
- d) *tissorvelja relazzjonijiet kummerċjali u finanzjarji inkluż self bejn l-impriża integrata vertikalment u l-operatur tas-sistema ta' trażmissjoni;*
- e) *tissorvelja l-ftehim kummerċjali u finanzjarji kollu sakemm jikkonformaw mal-kundizzjonijiet tas-suq;*
- f) *tirrikjedi ġustifikazzjoni mill-impriża integrata vertikalment meta notifikata mill-uffiċjal tal-konformità skond l-Artikolu 12g(4). Din il-ġustifikazzjoni għandha b'mod partikolari tinkludi evidenza dwar il-fatt li ebda mġieba diskriminatorja ma tkun seħħet favur impriża integrata vertikalment;*
- g) *twettaq ispezzjonijiet fuq il-post tal-impriża integrata vertikalment u tal-operatur tas-sistema ta' trażmissjoni;*

L-Erbgħa, 9 ta' Lulju 2008

- h) **titlob kwalunkwe tagħrif minghand l-operatur tas-sistema ta' trażmissjoni u li tikkuntattja direttament lill-istaff kollu tal-operatur tas-sistema ta' trażmissjoni; jekk jibqa' xi dubju, l-istess drittijiet għandhom japplikaw għall-impriża integrata vertikament u s-sussidjarji tagħha;**
- i) **twettaq l-ispezzjonijiet kollha meħtieġa tal-operatur tas-sistema ta' trażmissjoni u, jekk ikun għad baqa' dubji, anki tal-impriża integrata vertikament u s-sussidjarji tagħha; ir-regoli tal-Artikolu 20 tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1/2003 tas-16 ta' Dicembru 2002 dwar l-implimentazzjoni tar-regoli tal-kompetizzjoni mniżżla fl-Artikoli 81 u 82 tat-Trattat (*) għandhom japplikaw;**
- j) **timponi sanzjonijiet effettivi, xierqa u disważivi għall-operatur tas-sistema ta' tranżizzjoni u/jew għall-impriża integrata vertikament li ma jikkonformawx mal-obbligi tagħhom skond dan l-Artikolu jew kull deċiżjoni tal-awtorità regolatorja nazzjonali; dik is-setgħa għandha tinkludi d-dritt li:**
- i) **timponi multi effettivi, xierqa u disważivi marbuta mal-fatturat tal-operatur tas-sistema ta' trażmissjoni jew mal-impriża integrata vertikament;**
- ii) **toħroġ ordnijiet biex tirrimedja għal imġiba diskriminatorja;**
- iii) **tirtira, għall-anqas parzjalment jew kompletament, il-liċenzja tal-operatur tas-sistema ta' trażmissjoni f'każ li dan jikser kontinwament id-dispożizzjonijiet ta' separazzjoni stipulati f'dan l-Artikolu.**

4. L-awtoritajiet regolatorji nazzjonali għandhom ikunu responsabbli li jiffissaw jew japprovaw qabel id-dhul fis-seħh it-termini u l-kundizzjonijiet għal:

- a) **il-konnessjoni u l-aċċess għan-networks nazzjonali, inklużi t-tariffi ta' trażmissjoni u tad-distribuzzjoni u l-metodoloġiji għal kalkolu tagħhom, jew inkella, il-metodoloġiji u s-sorveljanza għall-iffissar jew l-approvazzjoni tat-tariffi ta' trażmissjoni u tad-distribuzzjoni, u termini, kundizzjonijiet u tariffi għall-aċċess għall-facilitajiet LNG li jinkludu l-metodoloġiji għal kalkolu tagħhom, jew inkella, il-metodoloġiji u s-sorveljanza għall-iffissar jew l-approvazzjoni tat-tariffi għall-aċċess tal-facilitajiet LNG. Dawn it-tariffi għandhom jirriflettu l-ispejjeż attwali, sakemm tali prezzijiet jikkorrispondu ma' daww ta' operatur effiċjenti u għandhom ikunu trasparenti. Dawn għandhom jippermettu li l-investimenti meħtieġa fin-networks u l-facilitajiet LNG jsiru b'mod li jippermetti lil dawn l-investimenti li jaċċertaw il-vijabbiltà tan-networks u tal-facilitajiet LNG. Dawn it-tariffi ma għandhomx jiddiskriminaw kontra kompetituri godda;**
- b) **il-provvediment ta' servizzi ta' bilanċjar, li għandu jirrifletti l-prezz u għandu jkun bi dhul newtrali kemm jista' jkun possibbli, filwaqt li jipprovdi incentivi adegwati għall-utenti tan-network sabiex jibbilanċjaw il-provvediment u t-tehid tagħhom tal-gass; għandhom ikunu gusti u mhux diskriminatorji u bbażati fuq kriterja oġġettiva;**
- c) **l-aċċess għal infrastrutturi transkonfinali, inklużi l-proċeduri għall-allokkazzjoni tal-ġestjoni tal-kapaċità u tal-kongestjoni. Huma għandu jkollhom l-awtorità li jeħtieġu lill-operaturi tas-sistema ta' trażmissjoni, li jimmodifikaw dawn it-termini u l-kundizzjonijiet.**

5. Meta jiffissaw jew japprovaw it-termini u l-kundizzjonijiet jew il-metodoloġiji għal kalkolu tat-tariffi u s-servizzi tal-bilanċ, l-awtoritajiet regolatorji nazzjonali għandhom jiżguraw li l-operaturi tan-network jingħataw incentiva tajba biżżejjed, kemm fit-tul kif ukoll fiż-żmien qasir, biex iżidu l-effiċjenzi u jinkoraġġixxu l-integrazzjoni tas-suq, jiżguraw is-sigurtà tal-forniment u jappoġġaw l-attivitajiet ta' ricerka relatati.

6. L-awtoritajiet regolatorji nazzjonali għandhom jissorveljaw il-ġestjoni tal-kongestjoni fi hdan in-networks tat-trażmissjoni tal-gass nazzjonali.

Operaturi tas-sistema ta' trasmissjoni għandhom iressqu l-proċeduri tal-ġestjoni tal-kongestjoni, li jinkludu l-allokkazzjoni tal-kapaċità, quddiem l-awtoritajiet regolatorji nazzjonali għall-approvazzjoni. L-awtoritajiet regolatorji nazzjonali jistgħu jirrikjedu emendi għal daww il-proċeduri qabel japprovawhom.

L-Erbgħa, 9 ta' Lulju 2008

7. L-awtoritajiet regolatorji *nazzjonali* għandu jkollhom l-awtorità li jirrikjedu lil operaturi tat-trasmissjoni, tal-LNG u tad-distribuzzjoni, jekk meħtieġ, li jimmodifikaw it-termini u l-kundizzjonijiet, inklużi t-tariffi msemmija f'dan l-Artikolu, biex jaċċertaw li huma proporzjonati u applikati b'mod mhux diskriminatorju.

8. Kwalunkwe parti li jkollha lment kontra operatur tas-sistema tat-trażmissjoni, tal-LNG, ***tal-ħżin*** jew distribuzzjoni tista' tirreferi l-ilment lill-awtorità regolatorja *nazzjonali* li, waqt li tkun qed taġixxi bhala awtorità li ssolvi l-kwistjoni, għandha tagħti deċiżjoni fi żmien xahrejn minn wara li din tkun irċeviet l-ilment. Dan il-perjodu jista' jiġi estiż b'xahrejn fejn tintalab aktar informazzjoni mill-awtoritajiet regolatorji *nazzjonali*. Dak il-perjodu jista' jiġi estiż bil-ftehim tal-persuna li tkun għamlet l-ilment. Id-deċiżjoni *ta' awtorità regolatorja nazzjonali* għandu jkollha effett li jorbot kemm-il darba u sakemm tiġi rrevokata b'appell.

9. Kwalunkwe parti li tkun affettwata u li jkollha d-dritt li tressaq ilment dwar deċiżjoni fuq metodoloġiji mehuda skond dan l-Artikolu jew, fejn l-awtorità regolatorja *nazzjonali* jkollha l-obbligu li tikkonsulta ruhha dwar il-metodoloġiji proposti, din tista', minn tal-anqas fi żmien xahrejn, jew f'perjodu iqsar kif deċiż mill-Istati Membri, wara l-pubblikazzjoni tad-deċiżjoni jew il-proposta għad-deċiżjoni, tissottometti l-ilment għar-reviżjoni. Tali lment ma għandux iwassal għal xi sospensjoni.

10. L-Istati Membri għandhom johlqu mekkaniżmi *xierqa* u effiċjenti ***għall-kontroll u t-trasparenza*** sabiex jiġi evitat kull abbuż ta' posizzjoni dominanti, b'mod partikolari bi żvantagg għall-konsumaturi, u kwalunkwe aġir predatorju. Dawn il-mekkanizmi għandhom iqisu d-disposizzjonijiet tat-Trattat, u b'mod partikolari l-Artikolu 82 tiegħu.

11. L-awtoritajiet regolatorji nazzjonali għandhom jistabbilixxu servizzi indipendenti għall-ilmenti u skemi alternattivi ta' kumpens bħal ombudsman indipendenti għall-enerġija jew korp tal-konsumatur. Dawn is-servizzi jew skemi għandhom ikunu responsabbli mit-trattament effiċjenti tal-ilmenti u għandhom ikunu konformi ma' kriterji tal-aħjar prattika. L-awtoritajiet regolatorji nazzjonali għandhom jistabbilixxu standards u linji gwida dwar kif l-ilmenti se jiġu mmanigġjati mill-produtturi u mill-operaturi tan-network.

12. L-Istati Membri għandhom jaċċertaw li jittiehdu l-passi xierqa, inklużi azzjoni amministrativa jew proċeduri kriminali b'mod konformi mal-liġi nazzjonali tagħhom, kontra l-persuni naturali jew legali responsabbli fejn ir-regoli tal-kunfidenzjalità imposti minn din id-Direttiva ma jkunux ġew rispettati.

13. L-ilmenti msemmija *fil-paragrafi 8 u 9* għandhom ikunu bla ħsara għall-eżerċitu tad-drittijiet tal-appell taht il-liġijiet Komunitarji u nazzjonali.

14. Id-deċiżjonijiet *mehuda* mill-awtoritajiet regolatorji *nazzjonali* għandhom ikunu ***spjegati tajjeb u disponibbli għall-pubbliku biex ikun possibbli l-iskrutinju legali.***

15. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li jeżistu mekkaniżmi xierqa fuq il-livell nazzjonali li taħthom, entità affettwata minn deċiżjoni tal-awtorità nazzjonali regolatorja jkollha d-dritt tal-appell għand korp ***għudizzjarju nazzjonali jew awtorità nazzjonali indipendenti ohra*** indipendenti mill-partijiet involuti ***u minn kull gvern.***

I

Artikolu 24d

Regim regolatorju għal kwistjonijiet transkonfinali

1. L-awtoritajiet regolatorji *nazzjonali* għandhom jikkooperaw mill-qrib u jikkonsultaw flimkien, u għandhom jipprovdu lil xulin u lill-Aġenzija kwalunkwe informazzjoni meħtieġa biex jaqdu l-kompiti tagħhom taht din id-Direttiva. Fir-rigward tal-informazzjoni li tiġi skambjata, l-awtorità li tirċievi għandha tiżgura l-istess livell ta' kunfidenzjalità bħal dik meħtieġa mill-awtorità li tibgħat l-informazzjoni kkonċernata.

L-Erbgħa, 9 ta' Lulju 2008

2. *Sabiex tiżgura li fejn jitfaċċaw swieq tal-gass reġjonali jsiru strutturi regolatorji adegwati, l-awtoritajiet regolatorji nazzjonali kkonċernati għandhom jiżguraw, f'koperazzjoni mill-qrib u taht id-direzzjoni tal-Aġenzija, li tal-anqas il-kompiti regolatorji li ġejjin ikunu mwettqa f'dak li għandu x'jaqsam mas-swieq reġjonali tagħhom:*

- a) *koperazzjoni* tal-anqas fil-livell reġjonali biex jinkoraġġixxu l-holqien ta' arrangamenti ta' operat sabiex tiġi żgurata ġestjoni ottima tan-network, sabiex jiġu żviluppati skambji kongunti ta' gass u l-allokazzjoni ta' kapaċità transkonfinali, kif ukoll sabiex jiġi żgurat livell *adegwat* ta' kapaċità ta' interkonnessjoni *inkluż permezz ta' interkonnessjoni ġdida* li tippermetti *l-iżvilupp* ta' kompetizzjoni effettiva *u t-titjib tas-sigurtà tal-forniment*;
- b) *armonizzazzjoni għall-anqas fil-livell reġjonali rilevanti tal-kodiċi kollha kemm tekniċi kif ukoll tas-suq għall-operaturi tas-sistema tat-trażmissjoni rilevanti u ta' protagonisti tas-suq oħra*;
- c) *armonizzazzjoni tar-regoli li jirregolaw il-ġestjoni tal-kongestjoni*;
- d) *adozzjoni ta' regoli biex ikun żgurat li s-sidien u/jew il-menijers tal-iskambju(i) tal-gass li jhaddmu is-swieq tal-grupp reġjonali rilevanti jkunu indipendenti mis-sidien u/jew il-menijers tal-assi ta' produzzjoni*.

L-awtoritajiet regolatorji nazzjonali għandu jkollhom id-dritt li jikkonkludu ftehim bejniethom biex ikatru l-koperazzjoni regolatorja u l-azzjonijiet imsemmija fl-1 subparagrafu tal-paragrafu 2 għandhom jitwettqu, kif xieraq, f'konsultazzjoni mill-qrib ma' awtoritajiet nazzjonali rilevanti oħra u mingħajr preġudizzju għall-kompetenzi speċifiċi tagħhom.

3. L-Aġenzija għandha tiddeciedi dwar ir-reġim regolatorju għall-infrastruttura li tghaqqad tal-anqas zewġ Stati Membri:

- a) fuq talba kongunta mill-awtoritajiet regolatorji nazzjonali kompetenti: jew,
- b) meta l-awtoritajiet regolatorji nazzjonali kompetenti ma jkunx irnexxiehom jiftiehma dwar reġim regolatorju xieraq, xi żmien sitt xhur mid-data li l-fajl ikun tressaq quddiem l-aħhar waħda minn dawk l-awtoritajiet regolatorji.

I

Artikolu 24e

Konformità mal-Linji gwida

1. *Il-Kummissjoni jew kwalunkwe awtorità regolatorja nazzjonali jistgħu jitolbu l-opinjoni tal-Aġenzija dwar il-konformità ta' deċiżjoni mehuda minn awtorità regolatorja nazzjonali mal-linji gwida msemmija f'din id-Direttiva jew fir-Regolament (KE) Nru 1775/2005.*

2. L-Aġenzija għandha tipprovdi l-opinjoni tagħha lill-Kummissjoni jew kwalunkwe awtorità regolatorja nazzjonali li talbet lilha *||*, u lill-awtorità regolatorja nazzjonali li tkun hadet id-deċiżjonijiet kkonċernata fi żmien *xahrejn*.

3. Meta l-awtorità regolatorja nazzjonali li tkun hadet deċiżjoni *kontestata* ma tikkonformax mal-opinjoni tal-Aġenzija fi żmien erba' xhur mid-data tal-irċevuta, l-Aġenzija għandha tgharraf lill-Kummissjoni *b' dan*.

4. Kwalunkwe awtorità regolatorja nazzjonali tista' tgharraf lill-Kummissjoni meta tqis li deċiżjoni mehuda minn awtorità regolatorja nazzjonali ma tikkonformax mal-linji gwida msemmija f'din id-Direttiva jew fir-Regolament (KE) Nru 1775/2005 fi żmien *xahrejn* mid-data ta' dik id-deċiżjoni.

L-Erbgħa, 9 ta' Lulju 2008

5. Meta l-Kummissjoni, ssib li *d-deċiżjoni tal-awtorità regolatorja nazzjonali tqajjem dubji serji dwar il-kompatibbiltà tagħha mal-linji gwida msemmija f'din id-Direttiva jew fir-Regolament (KE) Nru 1775/2005, fi żmien xahrejn minn meta tkun giet mgharrfa bin-nuqqas ta' konformità mal-opinjoni tal-Aġenzija skond il-paragrafu 3, jew bin-nuqqas ta' konformità mal-linji gwida skond il-paragrafu 4, jew fuq l-inizjattiva tagħha fi żmien tliet xhur mid-data tad-deċiżjoni*, il-Kummissjoni tista' tiddeciedi tiftah il-proċedimenti. F'każ bhal dan, għandha tistieden lill-awtorità regolatorja nazzjonali u lill-partecipanti fil-proċedimenti quddiem l-awtorità regolatorja nazzjonali biex iressqu l-kummenti.

6. Fejn il-Kummissjoni tiddeciedi tiftah proċedimenti, għandha, fi żmien massimu ta' erba' xhur mid-data ta' deċiżjoni bhal din, tohroġ deċiżjoni finali:

a) biex ma tqajjimx oġġezzjonijiet kontra d-deċiżjoni tal-awtorità regolatorja nazzjonali; jew

b) li tesigi li l-awtorità regolatorja nazzjonali kkonċernata temenda jew tirrevoka d-deċiżjoni tagħha jekk tqis li l-linji gwida ma ġewx rispettati.

7. Meta l-Kummissjoni ma tkunx hadet deċiżjoni biex tiftah il-proċedimenti jew deċiżjoni finali fil-perjodu stabbilit fil-paragrafi 5 u 6 rispettivament, għandu jitqies li l-Kummissjoni ma qajmet l-ebda oġġezzjoni għad-deċiżjoni tal-awtorità regolatorja nazzjonali.

8. L-awtorità regolatorja nazzjonali għandha tikkonforma mad-deċiżjoni tal-Kummissjoni biex temenda jew tirrevoka d-deċiżjoni tagħha fi żmien xahrejn, u għandha tinforma lill-Kummissjoni skond dan.

9. Il-Kummissjoni għandha tadotta l-linji gwida li jstipulaw id-dettalji tal-proċedura li għandhom jiġu segwiti għall-applikazzjoni ta' dan l-Artikolu. Din il-miżura, mahsuba biex temenda elementi mhux essenzjali ta' din id-Direttiva billi tappoġġaha, għandha tiġi adottata skond il-proċedura regolatorja bi skrutinju msemmija fl-Artikolu 30(3).

Artikolu 24f

Żamma tar-reġistri

1. L-Istati Membri għandhom jirrikjedu lill-imprizi tal-forniment li jzommu għal *tal-anqas* hames snin għad-dispożizzjoni ta' ***l-awtoritajiet kompetenti, biex dawn ikunu jistgħu jaqdu d-doveri tagħhom***, id-data rilevanti li għandha x'taqsam mat-tranzazzjonijiet kollha fil-forniment tal-gass u d-derivattivi tal-gass ma' klijenti bl-ingrossa u mal-operaturi tas-sistema ta' trażmissjoni kif ukoll l-operaturi tal-ħżin u tal-LNG.

2. Id-data ***tista'*** tinkludi d-dettalji dwar karatteristiċi tat-tranzazzjonijiet rilevanti, bħad-dewmien, it-twassil u r-regoli ta' ħlas, il-kwantità, id-dati u l-hinijiet ta' eżekuzzjoni u l-prezzijiet tat-tranzazzjoni, u l-mezzi għall-identifikazzjoni tal-klijent bl-ingrossa kkonċernat, kif ukoll dettalji speċifiċi dwar il-kuntratti kollha miftuhin fil-kuntratti tal-forniment tal-gass u tad-derivattivi tal-gass.

3. L-awtorità regolatorja nazzjonali tista' tiddeciedi li tagħmel disponibbli lill-partecipanti fis-suq l-elementi ta' din l-informazzjoni, sakemm ma tiġix rilaxxata xi informazzjoni li tkun kummerċjalment sensittiva dwar atturi individwali fis-suq jew dwar tranzazzjonijiet individwali. Dan il-paragrafu ma għandux japplika għal informazzjoni dwar strumenti finanzjarji li jaqgħu fl-ambitu tad-Direttiva 2004/39/KE.

I

4. Id-dispożizzjonijiet ta' dan l-Artikolu ma għandhomx joħolqu obbligi addizzjonali vis-à-vis l-awtoritajiet imsemmija fil-paragrafu 1 għall-entitajiet li jaqgħu fl-ambitu tad-Direttiva 2004/39/KE.

L-Erbgħa, 9 ta' Lulju 2008

5. Fil-każ li l-awtoritajiet imsemmija fil-paragrafu 1 jehtieġu aċċess għad-data miżmuma mill-entitajiet li jaqgħu fl-ambitu tad-Direttiva 2004/39/KE, l-awtoritajiet responsabbli taht dik id-Direttiva għandhom jipprovdu lill-awtoritajiet imsemmija fil-paragrafu 1 bid-data mehtieġa.

(*) ĠU L 1, 4.1.2003, p. 1."

(19) L-Artikolu 25 għandu jithassar.

(20) **Għandu jiddahħal l-Artikolu li ġej:**

"Artikolu 26a

L-eżenzjoni ta' siti industrijali

1. L-Istati Membri jistgħu jeżentaw siti industrijali mill-Artikoli 4 u, l-Artikolu 7, l-Artikolu 8(1) u (2), l-Artikolu 11, l-Artikolu 12(5), l-Artikoli 13, 17 u 18, l-Artikolu 23(1) u/jew l-Artikolu 24 ta' din id-Direttiva.

2. L-aċċess għat-terza parti m'għandux ikun affettwat mill-eżenzjonijiet imsemmija fil-paragrafu 1. Il-konsumaturi fis-siti industrijali għandhom ikunu kapaċi li jagħzlu b'mod liberu l-fornitur tagħhom tal-enerġija, billi jirrikorru għall-awtoritajiet regolatorji nazzjonali fil-każ ta' nuqqas ta' ftehim mal-operatur tan-network."

(21) L-Artikolu 30 għandu jinbidel b'dan li ġej:

"Artikolu 30

Kumitat

1. Il-Kummissjoni għandu jkollha l-għajnuna ta' kumitat.

2. Kull fejn issir referenza għal dan il-paragrafu, għandhom japplikaw l-Artikoli 3 u 7 tad-Deciżjoni 1999/468/KE, filwaqt li jitqiesu d-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 8 tagħha.

3. Fejn issir referenza għal dan il-paragrafu, għandhom japplikaw l-Artikolu 5a(1) sa (4) u l-Artikolu 7 tad-Deciżjoni 1999/468/KE, filwaqt li jiġu kkunsidrati d-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 8 tagħha."

(22) ■ **Anness A, għandu jinbidel b'dan li ġej:**

"Mingħajr preġudizzju għar-regoli tal-Komunità dwar il-harsien tal-konsumaturi, b'mod partikolari d-Direttiva 97/7/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill kif ukoll id-Direttiva tal-Kunsill 93/13/KEE, il-miżuri msemmija fl-Artikolu 3 għandhom jiżguraw li l-konsumaturi:

a) ikollhom id-dritt għal kuntratt mal-fornitur tal-gass tagħhom li jispeċifika:

— l-identità u l-indirizz tal-fornitur;

— is-servizzi provduti, il-livell tal-kwalità tas-servizzi provduti, kif ukoll il-ħin għall-ewwel konnessjoni;

— it-tipi ta' manutenzjoni tas-servizz offrut;

— il-metodi ta' kif wiehed jista' jakkwista informazzjoni aġġornata dwar it-tariffi u l-ispejjeż ta' manutenzjoni kollha;

— it-terminu tal-kuntratt, il-kundizzjonijiet għat-tigdid u għat-twaqqif tas-servizzi u tal-kuntratt, l-eżistenza ta' kwalunkwe dritt ta' rtirar mingħajr ħlas;

— kwalunkwe kumpens u arrangamenti ta' rifiżjoni li japplikaw jekk livelli ta' kwalità tas-servizzi kuntrattati ma jintlaħqux, li jinkludu nuqqas ta' eżattezza u dewmien fil-kontijiet;

L-Erbgħa, 9 ta' Lulju 2008

- *il-metodu ta' kif jinbdew il-proċeduri sabiex tinstab soluzzjoni għat-tilwim skond punt (f);*
- *tagħrif dwar id-drittijiet tal-konsumatur inkluż dak kollu hawn fuq imsemmi, ikkomunikat b'mod ċar permezz tas-siti tal-Internet tal-kumpaniji għall-kontijiet u ta' impriži ta' gass naturali; kif ukoll*
- *dettalji rigward l-awtorità ta' appell kompetenti u tal-proċedura li għandha tkun segwita mill-konsumatur f'każ ta' tilwim.*

Il-kundizzjonijiet għandhom ikunu ġusti u magħrufa sew minn qabel. F'kull każ, it-tagħrif msemmi f' dan il-punt għandu jkun ipprovdut qabel il-konklużjoni jew il-konferma tal-kuntratt. Meta l-kuntratti jkunu konklużi permezz ta' intermedjarji, dak it-tagħrif għandu wkoll ikun ipprovdut qabel il-konklużjoni tal-kuntratt;

- b) *jingħataw avviż xieraq dwar kwalunkwe intenzjoni li l-kundizzjonijiet tal-kuntratti jiġu modifikati u jiġu informati dwar id-dritt tagħhom ta' rtirar meta jingħata l-avviż. Il-provdituri tas-servizzi għandhom javżaw lis-sottoskritti tagħhom direttament dwar kwalunkwe żieda fil-piżijiet, fi żmien xieraq mhux aktar tard minn perjodu wiehed li fih johroġ kont, wara li ż-żieda tkun dahlet fis-seħh b'mod trasparenti u komprensiv. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-klijenti jkunu liberi li jirtiraw mill-kuntratti jekk ma jaċċettawx il-kundizzjonijiet il-ġodda, notifikati lillhom mill-provditur tagħhom tas-servizzi tal-gass;*
- c) *jirċievu informazzjoni trasparenti, dwar prezzijiet u tariffi li japplikaw, u dwar termini u kundizzjonijiet standard, rigward l-aċċess u l-użu tas-servizzi tal-gass;*
- d) *tiġi offruta għażla wiesgħa ta' metodi tal-ħlas li ma tiddiskriminax bejn il-konsumaturi. Kull differenza fit-termini u l-kundizzjonijiet għandhom jirriflettu l-ispejjeż għall-fornitur tas-sistemi ta' ħlas differenti. It-termini u l-kundizzjonijiet ġenerali għandhom ikunu ġusti u trasparenti. Għandhom jingħataw f'lingwaġġ ċar u li jinftiehem. Il-konsumaturi għandhom ikunu mharsa kontra l-metodi tal-bejgħ mhux ġusti u qarrieqa li jinkludu xkiel mhux kuntrattwali imposti min-negozjant, pereżempju dokumentazzjoni kuntrattwali eċċessiva;*
- e) *mhux se jkunu mġiegħla jhallsu talli jbiddu l-fornitur;*
- f) *jibbenefikaw minn proċeduri trasparenti, semplici u mhux għoljin biex jiġu riżolti l-ilmenti tagħhom. B'mod partikolari, il-konsumaturi kollha għandu jkollhom id-dritt għat-twassil tas-servizz u l-iġestjoni tal-ilmenti mill-fornitur tas-servizz tal-gass tagħhom. Dawn il-proċeduri għandhom jippermettu li t-tilwimiet jiġu riżolti b'mod ġust u minnufih, kif ukoll fi żmien tliet xhur, bi provvediment, fejn huwa meħtieġ, għal sistema ta' rifiżjoni u/jew kumpens. Għandhom isegwu, kull fejn possibbli, il-prinċipji stabbiliti fir-Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni 98/257/KE tat-30 ta' Marzu 1998 dwar il-prinċipji applikabbli għall-korpi responsabbli għar-riżoluzzjoni barra mill-qorti ta' tilwim tal-konsumaturi (*);*
- g) *fejn diġa' huma mqabba mas-sistema tal-gass ikunu infurmati dwar id-drittijiet tagħhom li jkollhom forniment, skond il-leġiżlazzjoni nazzjonali applikabbli, ta' gass naturali ta' kwalità speċifikata bi prezzijiet raġonevoli;*
- h) *ikunu jistgħu jbiddu l-fornitur tagħhom faċilment u jkollhom għad-dispożizzjoni tagħhom id-data dwar il-konsum, u għandhom ikunu jistgħu, bi ftehim esplicitu u mingħajr ħlas, jagħtu lil kwalunkwe impriża b'awtorizzazzjoni għall-forniment ta' aċċess għad-data tagħha dwar il-metraġġ. Il-parti responsabbli għall-ġestjoni tad-data għandha l-obbligu li tgħaddi din id-data lill-impriża. L-Istati Membri għandhom jiddefinixxu format għad-data kif ukoll proċedura għall-fornituri u għall-konsumaturi biex ikollhom aċċess għad-data. L-ebda spiża addizzjonali ma tista' tiġi ddebitata lill-konsumatur għal dan is-servizz;*
- i) *għandhom jiġu infurmati tajjeb tal-anqas kull tliet xhur dwar il-konsum attwali tal-gass u l-ispejjeż. L-ebda spiża addizzjonali ma tista' tiġi ddebitata lill-konsumatur għal dan is-servizz. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li t-tqassim ta' miters intelligenti jitlesta mingħajr tfixkil żejjed għall-konsumatur sa ... (**)* li għandha tkun ir-responsabilità tal-operatur tas-sistema ta' distribuzzjoni jew tal-impriża ta' forniment. L-awtoritajiet regolatorji nazzjonali għandhom ikunu responsabbli għall-monitoraġġ tal-proċess ta' żvilupp bħal dan u biex ikunu stabbiliti standards komuni għal dan il-ghan. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-istandards li jstabbilixxu t-tfassil tekniku minimu u r-rekwiżiti operattivi tal-miters jindirizzaw kwistjonijiet ta' interoperabilità biex ikun ipprovdut l-akbar benefiċċju bl-anqas nefqa possibbli għall-konsumaturi;

L-Erbgħa, 9 ta' Lulju 2008

- j) *il-konsumatur għandu jirċievi kont tal-gheluq finali wara li tkun saret il-bidla tal-impriza ta' forniment mhux aktar tard minn xahar wara li tkun giet mgharrfa l-impriza ta' forniment rilevanti.*

(*) *ĠU L 115, 17.4.1998, p. 31*

(**) *Għaxar snin mid-dhul fis-seħh tad-Direttiva .../...KE [li temenda d-Direttiva 2003/55/KE]."*

Artikolu 2

Traspożizzjoni

1. L-Istati Membri għandhom idahhlu fis-seħh il-liġijiet, ir-regolamenti u d-dispożizzjonijiet amministrattivi meħtieġa sabiex jiġu konformi ma' din id-Direttiva sa mhux aktar tard minn... (*) ||. Għandhom jikkomunikaw minnufih lill-Kummissjoni t-test ta' dawn id-dispożizzjonijiet u tabella ta' korrelazzjoni bejn dawn id-dispożizzjonijiet u din id-Direttiva.

Għandhom japplikaw dawn id-dispożizzjonijiet minn ... (*) ||.

Meta l-Istati Membri jadottaw dawn id-dispożizzjonijiet, dawn għandu jkun fihom referenza għal din id-Direttiva jew ikunu akkumpanjati b'din ir-referenza meta jiġu ppubblikati uffiċjalment. L-Istati Membri għandhom jistabbilixxu kif għandha ssir referenza bhal din.

2. L-Istati Membri għandhom jikkomunikaw lill-Kummissjoni t-test tad-dispożizzjonijiet ewlenin tal-liġi nazzjonali li jadottaw fil-qasam kopert minn din id-Direttiva.

3. *L-Istati Membri għandhom jirrevokaw kwalunkwe liġi, regolament u dispożizzjonijiet amministrattivi li jipprojbixxu lil kwalunkwe impriza tal-gass naturali, awtorità regolatorja jew awtorità oħra milli tkun konformi mad-dmirijiet jew l-obbligi tagħha skond din id-Direttiva.*

4. *Il-Kummissjoni għandha tippreżenta rapport annwali dwar l-implimentazzjoni formali u prattika ta' din id-Direttiva f'kull Stat Membru quddiem il-Parlament Ewropew u l-Kunsill.*

5. *Meta entità kkontrollata pubblikament hija involuta direttament jew indirettament fl-akkwist ta' partijiet ta' impriza integrata vertikament, il-prezz b'rabta mal-arranġament ta' tali tranżazzjoni għandu jitressaq quddiem il-Kummissjoni. Tali notifika għandha tinkludi ċ-ċertifikazzjoni tal-valur moħbi tal-assi min-naħa ta' kumpanija internazzjonali tal-awdituri. Il-Kummissjoni għandha biss tuża tali informazzjoni sabiex teżerċita kontroll fuq l-għajjnuna Statali.*

Artikolu 3

Dhul fis-seħh

Din id-Direttiva għandha tidhol fis-seħh fil-[...] ġurnata wara dik tal-pubblikazzjoni tagħha fil-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea.

Artikolu 4

Indirizzati

Din id-Direttiva hija indirizzata lill-Istati Membri.

Magħmul fi ||

Għall-Parlament Ewropew
Il-President

Għall-Kunsill
Il-President

(*) *Tmintax-il xahar wara d-dhul fis-seħh.*